

АЗ ПОЯИ МУЧАССАМА ТО САҲНАИ ТЕАТРИ МИЛЛӢ

с. 7

ХАТЛОН: НАҚША АЗ 50% ГУЗАШТ

с. 2

ГОЛИВУДУ БОЛЛИВУД АЗ МО ТАҶРИБА ГИРАНД

с. 9

ТОҶИКИСТОН

№ 42 (1706), 21.10.26 *Рӯзнома зиёд, «Тоҷикистон» яктоест!*

АЗ СУХАН БА АМАЛ

Рубио мегӯяд, ки ИМА
дар Осиёи Марказӣ
барои дарозмуддат
мемонад

Samarkand, October 19, 2026

PRESSA
.TJ

Хабарҳои Тоҷикистон ва ҷаҳон

 pressa.tj

ДАР ИН ШУМОРА:

ЭҶӢИ ХАТИ ФОРСӢ

Дар мулоқоти Эмомалӣ
Раҳмон ва муовини
раисҷумҳури Эрон

с.3

НБО «РОҶУН»

БОР \$500 миллион ҷудо
карданист

с.2

КӢДАКРАБОӢ

Чӣ тавр навзод аз
Абдурахмони Ҷомӣ
пайдо шуд?

с.5

«ҶОМӢ ВА НАВОӢ»

Шоҳҷоиза ва Марям
Исоева 50 ҳазор
гирифтанд

с.9

НИГОҶИ ДИГАР

Интиҳоботи бидуни
интиҳоб

с.4

СИГОРИ ЭЛЕКТРОНӢ

Аз вобастагӣ то зарари
ҷиддӣ ба саломатӣ

с.12

ГУЛИ МИЛЛӢ

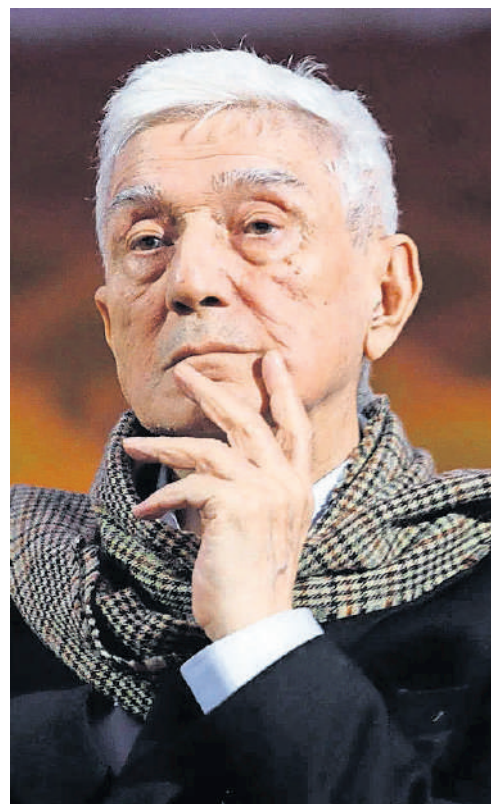
Тоҷикистон танҳо нест

с.3

ВАРЗИШ

Ғолибони Ҷоми
Президенти
Тоҷикистон

с.15

ҲАЙАТИ МУШОВАРА

Шариф ҲАМДАМПУР,
Сармуҳаррир,
раиси ҳайати мушовара

Матлубахон САТТОРИЁН,
Вазири фарҳанги Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Шералӣ КАБИР,
Вазири саноат ва
технологияҳои нави
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Қобилҷон ХУШВАХТЗОДА,
президенти АМИТ, академик

Мучибакхон ЧАВҲАРИ,
раиси Кумитаи оид ба
масъалаҳои иҷтимоӣ, оила ва
хифзи саломатии Маҷлиси
намоёндагони Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дилбар ОДИЛЗОДА,
муовини раиси шаҳри
Душанбе

Заробиддин ҚОСИМӢ,
Сардори ҳадамоти матбуоти
Президенти Ҷумҳурии
Тоҷикистон

Саидмукаррам АБДУЛҚОДИРЗОДА,
Раиси Шурои уламои
Тоҷикистон

Носирҷон САЛИМӢ,
академик

Гулсифат ШАХИДӢ,
нависанда

Рафозл НЕКТАЛОВ,
Сармуҳаррири рӯзномаи The
Bukharian Times

Иноят ИНОЯТОВ,
хуқуқшинос

Одил НОЗИР,
муҳаррир

Усмон РАҲИМЗОДА,
муҳаррири сомонии pressa.tj

Фирдавс САТТОРОВ,
саҳифабанд

Ҳафтанома дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №0054/РЗ сабти ном шудааст. Дар ҳафтанома матолибе низ ба нашр мерасанд, ки ба мавқеи идора мувофиқ нестанд. Барои дар дигар нашрияҳо чоп намудани матолиб ва иқтибосҳо аз «Тоҷикистон» зикри манбаъ ҳатмист. Ҳуқуқи муаллифши ҳамаи матолиби шумора ба идораи ҳафтаномаи «Тоҷикистон» тааллуқ доранд ва тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва байналмилалӣ ҳифз карда мешаванд. Ҳафтанома аксҳо ва маводҳои қолибро аз шабакаи Интернет мавриди истифода қарор медиҳад. Ҳафтанома масъулияти маводҳои интиқодӣ ва хусусияти таблиғотино ба дӯш надорад. Инчунин, ба мазмун ва санаду рақамҳои маводи чопшуда муаллифони ҷавобгаранд.

ТЕЛЕФОНИ ИДОРА:
221-00-84,
227-19-95
tojikiston@pressa.tj

ШУЪБАИ ЭЛОН ВА РЕКЛАМА
ш. Душанбе, хиёбони
С. Шерозӣ 16
238-78-78, 44 640-99-88,
238-61-61
ads@rg.tj

ОБУНА ВА ФУРӯШИ РӯЗНОМАҲО
918-66-82-64,
221-41-11

ТЕЪДОДИ НАШР:
33 000 нусха.

ХАТЛОН: НАҚША АЗ 50%ГУЗАШТ

Нақшаи ҷамъоварии пахта дар шаҳру ноҳияҳои пахтакори вилояти Хатлон аз 50 дарсад бештар шуд. Ҳоло ҷамъоварии пахта идома дорад.

Аз миёни шаҳру ноҳияҳои пахтакори вилояти Хатлон танҳо шаҳри Бохтар ва Леваконт нақшаро пурра иҷро кардаанд. Дар бокимонда минтақаҳои вилоят ҷамъоварии пахта идома дорад.

Аз миёни 19 шаҳру ноҳияи пахтакор Данғара, Ёвон, Вахш,

Шаҳритус ва ноҳияи Дӯстӣ аз 60 то наздики 80 дарсад нақшаро таъмин кардаанд. Ноҳияҳои Қӯшонӣён, Абдурахмони Ҷомӣ ва Носири Хусрав нақшаро каму беш то 60 дарсад иҷро кардаанд.

Шаҳру ноҳияҳои Мир Сайид Алиӣ Ҳамадонӣ, Восеъ ва Қӯлоб дар вилояти Хатлон нишондоди паст доранд. Дурнамо имсолаи пахта дар вилояти Хатлон 271 ҳазор тонна буда, то имрӯз нақша беш аз 50 дарсад таъмин шудааст.

СОХТМОНИ МАНЗИЛУ НАРХИ ОН Рӯ БА АФЗОИШ

Дар 9 моҳи соли равон дар Тоҷикистон ба масоҳати беш аз 1 миллиону 100 ҳазор метри мураббаъ хонаҳои истиқоматӣ ба истифода дода шуда, нисбат ба ҳамаи давраи соли гузашта 15,6 дарсад зиёд аст.

Ба иттилои Агентии омори Тоҷикистон, дар ин самт вилояти Суғд пешсаф аст. Аз январ то сентябри имсол дар ин минтақа 427,4 ҳазор метри мураббаъ манзил мавриди баҳрбардорӣ қарор гирифт. Дар вилояти Хатлон 297,4 ҳазор метри мураббаъ, шаҳри Душанбе 292,4 ҳазор метри мураббаъ ва ноҳияҳои тобеи

ҷумҳурӣ 132,0 ҳазор метри мураббаъ манзили истиқоматӣ ба истифода дода шудааст. Афзоиши бунёду ба истифода супурдани он дар ҳолест, ки солҳои охир дар Тоҷикистон нигарониҳо аз болоравии арзиши хона садо медиҳад. Кумитаи сохтмон ва меъморӣи Тоҷикистон моҳи январ имсол хангоми як нишаст дар Душанбе хабар дода буд, ки нархи як метри мураббаъ хона дар пойтахт ба ҳисоби миёна 8207 сомонӣ аст. Мушоҳида, нархномаи ширкатҳои сохтмонӣ ва сухбатҳои муштарӣён нишон медиҳанд, ки афзоиши нархи манзил ҳоло ҳам идома дорад.

БОР БАРОИ СОХТМОНИ «РОҒУН» ТО \$500 МИЛЛИОН ҶУДО КАРДАНИСТ

Бонки осиеи рушд имкони ҷудокардани 500 миллион долларро барои сохтмони нерӯгоҳи барқии оби «Роғун» баррасӣ дорад.

Аз ин маблағ 200 миллион доллар ҳамчун грант ва 300 миллион доллар дигар дар шакли қарзи имтиёзнок ба Тоҷикистон пешниҳод мешавад. Дар ин бора Вазорати молияи Тоҷикистон пас аз мулоқот бо намоёндагони Бонки ҷаҳонӣ ва БОР дар шаҳри Бангкоки Таиланд хабар додааст.

Дар вохӯри вазири молияи Тоҷикистон Файзиддин Қаҳҳор-

зода, ноиби президенти Бонки ҷаҳонӣ Антонелла Бассани ва ноиби президенти БОР Вемпи Сапутра иштирок кардаанд. Ба иттилои Вазорати молия, яке аз масъалаҳои асосии мулоқот ҳамроҳангсозии маблағгузори сохтмони НБО-и «Роғун» аз ҷониби ин ду ниҳоди байналмилалӣ буд. Инчунин, ҷонибҳои масъалаҳои истифодаи талаботу расмиёти ягона барои арзёбии лоиҳа, харид ва назорати иҷрои он, пешгирӣ аз такрори расмиёт ва суръат бахшидан ба ҷалби маблағҳоро баррасӣ карданд.

САРИ САБЗ

Раҳмат НАЗРӢ,
Шоир халқии
Тоҷикистон

- Чил сол хонаи дуҷоми мо Иттифоқи нависандагон буд. Ҳоло роҳ каме дур аст. Духтурҳо гуфтанд, ки бугумдарад дорам. Роҳгардӣ каме мушқил аст. Барои ҳамаи, гоҳо асо мегирам. Бинобар ин, кам сӯйи Иттифоқи нависандагон меравам.

- Хуб хизмат кардед, устои азиз. Роҳ дур ҳам бошад, монед акнун аз ҷои Иттифоқи нависандагон барои хабаргирии шумо ба хонаатон биёянд. Қисми зиёдашон асобадаст нестанд, чун, таври маълум, ҳаيات ҷавон шудагӣ.

Мирзохусайин БАДАЛИПУР,
устоди Донишгоҳи миллии
Тоҷикистон

- Бисёре аз омӯзгорон ба ғайр аз дарсу таълим ба корҳои эҷодӣ машғул намешаванд. Ба назари ман, чунин ашхос рисолати асосии худро ба таври ҳамаҷониба ба анҷом намерасонанд. Чун омӯзгор, бахусус устои мактаби олии бояд як шахсияти эҷодкор бошад.

- Устодони азиз ҳамон дарсҳояшонро ба каму кост гузаранд, барои шогирдон ҳамаи қисмат. Агар ягон нафарашон сахт хоҳиши эҷодкорӣ дошта бошад, метавонад танҳо шоир ё нависанда шавад, чунки машғул шудан ба ҷанд қор сифатро мекоҳонад.

НИМПАЙКАРАИ ҚАҲҲОР МАҲКАМОВ ДАР ХУЧАНД

21-уми октябр дар майдони «Ситораҳои Хучанд» нимпайкараи Қаҳҳор Маҳкамов, ходими давлатӣ ва сиёсии Тоҷикистон гузошта шуд.

Дар маросими пардабардорӣ аз рӯи нимпайкараи раиси вилояти Суғд, раиси шаҳри Хучанд, намоёндагони макоти давлатӣ, собиқадорони меҳнат, аҳли зиё, шахсиятҳои маъруфи кишвар ва пайвандону наздикони Қаҳҳор Маҳкамов иштирок карданд.

Зимни маросим аз фаъолияти давлатӣ ва сиёсии Қаҳҳор Маҳкамов, саҳми ӯ дар рушди иқтисодию иҷтимоии Тоҷи-

кистон ва фаъолияти ҷаҳонӣ-солаи ӯ дар вазифаҳои роҳбарикунанда ёдоварӣ карда шуд.

Қаҳҳор Маҳкамов баъди қанор рафтани аз сиёсат солҳои зиёд ҳамчун узви Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият дошт. Ӯ 8-уми июни соли 2016 дар 84 - солагӣ даргузашт.

Ёдовар мешавем, ки майдони «Ситораҳои Хучанд» аз ҷумлаи маконҳои мебошад, ки дар он нимпайкара ва ёдмонҳои шахсиятҳои маъруфи илму фарҳанг, адабиёт, сиёсат ва ҷомеаи Тоҷикистон гузошта шудаанд.

Аюбҷон ОДИНАЕВ,
блогери ҷавони
тоҷик

- Вакте тичоратро оғоз кардам, сармояву таҷрибаи зиёде надоштам. Вале боварии зиёд ба худ доштам. Ман дигар аз оғоз кардани ягон кори хуб тарс надорам. Дар кори тичорат фаҳмидам, ки на ҳама он чизе, ки дигарон меғуянд, фармоиш додан лозим.

- Офарин ба ҷиммату қудрататон! Аммо баъди ин суханонатон, боварӣ доред, ки чизе шумо дар кори тичорат меғуед, дигарон фармоиш медиҳанд? Зеро тичорат пеш рафта истодааст ва қариб ҳамаи тоҷирон қорчалони хубанд.

ЭҶЁИ АЛИФБОИ НИЁГОН

дар мулоқоти Президенти Тоҷикистон ва муовини раисҷумҳури Эрон

«**МАСЪАЛАИ ОМУЗИШ ВА ЭҶЁИ ХАТИ ФОРСӢ Ё АЛИФБОИ НИЁГОН ДАР ТОҶИКИСТОН ДАР МУЛОҚОТИ ПРЕЗИДЕНТИ ТОҶИКИСТОН ЭМОМАЛӢ РАҲМОН БО МУҲАММАДРИЗО ОРИФ, МУОВИНИ АВВАЛИ ПРЕЗИДЕНТИ ЭРОН МАТРАҲ ШУДААСТ. ИН МАВЗУӢ ДАР ПАСМАНЗАРИ ГУСТАРИШИ РАВОБИТИ ФАРҲАНГӢ ВА ЗАБОНИИ ДУ КИШВАРИ ҲАМЗАБОН АҲАММИЯТИ ВИЖА ПАЙДО МЕКУНАД.**»

Мухаммадризо Ориф 19-уми октябр барои иштирок дар чаласаи Шурои сарони ҳукуматҳои кишварҳои узви Созмони ҳамкории Шанхай ба Душанбе омад. Дар чараёни сафараш ӯ бо Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ва Сарвазир кишвар Қохир Расулзода дидору гуфтугӯ анҷом дод.

Тибқи иттилои пойгоҳи расмӣ Ҷумҳурии Исломии Эрон, зимни мулоқоти Эмомалӣ Раҳмон ва Мухаммадризо Ориф дар баробари масъалаҳои иқтисодӣ, тичоратӣ, нақлиётӣ ва энергӣ ҳамкории фарҳангиву тамаддунӣ низ мавриди баррасӣ қарор гирифтааст. Аз ҷумла, ташкили Кумитаи олии муштараки забону адаби форсӣ, таъсиси маркази гирифтани Наврӯз, роҳандозии маркази тамаддуни ориёӣ ва масъалаи эҷоди алифбои ниёгон матраҳ шудааст.

Ҷониби Тоҷикистон дар ҳабаи расмӣ худ аз ин мулоқот ба масъалаи хати форсӣ ҷудо-

гона ишора накардааст, вале «тақвияти минбаъдаи ҳамкории фарҳангиву башарӣ»-ро муҳим донистааст.

Дар ин миён, масъалаи омӯзиши хати форсӣ барои ҷомеаи Тоҷикистон аҳаммияти муҳим дорад. Забони тоҷикӣ ва форсии Эрон аз як заминаи таърихӣ ва адабӣ сарчашма мегиранд, вале имрӯз бо ду хат навишта мешаванд. Аз ин рӯ, донишмандони алифбои ниёгон барои хонандаи тоҷик василаи дастрасӣ ба ҳазорон дастанавис ва манобеъи илмиву таърихӣ аст.

Мухаммадризо Ориф низ дар Душанбе таъкид кардааст, ки Тоҷикистону Эрон бояд аз муштарақоти таърихӣ, фарҳангӣ ва забонӣ бештар истифода кунанд. Ба гуфтаи ӯ, таъсиси кумитаи муштараки забон, адабиёт ва фарҳанги форсӣ метавонад барои ҳифзи мероси муштарақ заминаи нав фароҳам созад.

Нуктаи муҳим он аст, ки масъалаи густариши омӯзиши

хати ниёгон танҳо пешниҳоди ҷониби Эрон нест. Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон қаблан низ ба зарурати бехтар кардани омӯзиши хати ниёгон таваҷҷуҳ зоҳир кардааст. Сарвари давлат соли равон суръату сифати раванди омӯзиши хати ниёгонро муҳим арзёбӣ намуда, ба Вазорати маориф ва илм ва муассисаҳои таҳсилоти олии дастур додааст, ки барои густариши таълими он тадбирҳои муассир андешанд. Ҳамчунин, аз зиёиён

даъват шудааст, ки дар ин самт саҳмгузор бошанд.

Бинобар ин, баррасии масъалаи хати форсӣ дар мулоқоти Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон бо Мухаммадризо Ориф, муовини аввали Президенти Эрон метавонад ба марҳалаи нави ҳамкории фарҳангии Тоҷикистону Эрон роҳ кушояд ва барои густариши омӯзиши хати ниёгон ҳамчун калиди дастрасӣ ба мероси таърихӣ, адабӣ ва фарҳангии тоҷикон мусоидат кунад.

ГУЛИ МИЛЛӢ Тоҷикистон танҳо нест

Бо фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 21-уми октябри соли 2026 гулҳои Лола ва Сиёҳгӯш ҳамчун гулҳои миллии кишвар эълон шуданд. Ҳукумат вазифадор шудааст, ки барои тарғиб ва муаррифии ин гулҳо дар ҷорабиниҳои дохилидавлатӣ ва байналмилалӣ тадбир андешад. Оё чунин таҷриба дар ҷаҳон ҳаст? Дигар кишварҳо ҳам оё гули милли доранд?

Бале, чунин таҷриба дар ҷаҳон ҳаст.

Яке аз намунаҳои ҷолиб Иёлоти Муттаҳидаи Амрико аст. Соли 1986 Конгресси ИМА садбаргро ҳамчун «рамзи миллии гулӣ» - National Floral Emblem пазируфт ва аз Президент хост, ки ин мақомро бо эълонии расмӣ тасдиқ намояд. Дар муҳокимаи Конгресс махсус таъкид мешуд, ки гули миллии дар баробари парчам метавонад яке аз рамзҳои иловагии давлат бошад.

Дар Мексика ҳам ин таҷриба мавҷуд аст. Далия (кавқаб) соли 1963 бо фармони президенти ин кишвар гули миллии кишвар эълон шудааст. Ҳукумати Мексика мегӯяд, ин интиҳоб бо ҷойгоҳи ин гул дар табиат, фарҳанг ва ҳатто тибу ғизои аънави кишвар вобаста буд.

Дар Австралия аксияи тилоӣ - Golden Wattle соли 1988 расман гули миллии кишвар эълон гардид. Ин гул баъдан ба унсури ғаёли ҳувиёти давлатӣ табдил ёфт: дар нишони давлатии Австралия тасвир шудааст, рангҳои сабзу тилоии он бо рангҳои миллии кишвар пайванд доранд ва 1-уми сентябр ҳамчун Рӯзи миллии акасияи тилоӣ таҷлил мегардад.

Дар баъзе кишварҳо мақоми гули миллии ҳатто дар Конститутсия сабт шудааст. Масалан, дар моддаи 9-и Конститутсияи Непал рододендрони сурх - лалигуранс гули миллии кишвар эътироф шудааст.

(Давомаш дар саҳ. 14)

БО ШИНОСНОМАИ ДОХИЛӢ

Мирзиёев ҷонибдори суръат бахшидани сафар бо ID-корт миёни Тоҷикистону Ўзбекистон шуд

«**ПРЕЗИДЕНТИ ЎЗБЕКИСТОН ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ АЗ ЗАРУРАТИ ТЕЗОНИДАНИ ҶОӢ ШУДАНИ НИЗОМИ УБУРИ МАРЗ БО ШИНОСНОМАҲОИ ДОХИЛӢ Ё ID-КОРТҲО МИЁНИ ТОҶИКИСТОНУ ЎЗБЕКИСТОН СУХАН ДАР МИЁН ГУЗОШТ. ИН МАСЪАЛА 19-УМИ ОКТАБР ЗИМНИ МУЛОҚОТИ Ӣ БО ВАЗИРИ ҚОРҲОИ ХОРИҶИИ ТОҶИКИСТОН СИРОҶИДДИН МУҲРИДДИН ДАР ШАҲРИ САМАРҚАНД БАРРАСӢ ШУДААСТ.**»

Ба иттилои хабаргузори UzDaily.uz, Мирзиёев таъкид кардааст, ки гузариш ба истифодаи ID-кортҳо барои убури марзи ду кишвар бояд ҳарчи зудтар амалӣ шавад. Ба гуфтаи ӯ, афзоиши рафтуомад ва ҳамлу нақли мол миёни Тоҷикистону Ўзбекистон зарурати чунин иқдомро бештар кардааст.

«Ҳамчунин ба мо зарур аст, ки ҷорӣ кардани низоми убури марз тавассути ID-кортҳо суръат бахшем. Зеро ҳаҷми ҳамлу нақли бор меафзояд ва зарурати воқеии ҳалли ин масъала вучуд дорад», — гуфтааст президенти Ўзбекистон.

Мирзиёев ҳамзамон ба бехбуди назарраси муносибатҳои Тоҷикистону Ўзбекистон дар солҳои охир ишора кардааст. Ӣ гуфтааст, ки дар

гузашта марзҳо баста буданд ва ҳаҷми имрӯзаи гардиши молу робитаҳои наздики байни ду кишвар вучуд надошт.

Дар солҳои охир муносибатҳои Душанбе ва Тошканд дар самтҳои гуногун густариш ёфта, рафтуомади шаҳрвандон, табодули мол ва ҳамкориҳои иқтисодиву фарҳангӣ афзоиш ёфтааст. Ҷорӣ шудани низоми сафар бо ID-корт метавонад барои сокинони ду кишвар убури марзро осонтар карда, зарурати истифодаи шиносномаи хориҷиро барои сафарҳои мутақобил коҳиш диҳад.

Дар мулоқоти Самарқанд ҷонибҳо ҳамчунин вазъи кунунӣ ва дурнамои ҳамкориҳои ду кишварро баррасӣ кардаанд. Тоҷикистон ва Ўзбеки-

стон дар солҳои охир барои содатар кардани рафтуомади шаҳрвандон ва густариши робитаҳои байни минтақаҳои наздими ҷанг иқдом анҷом додаанд. Гузариш ба низоми убури марз бо ID-кортҳо метавонад қадами навбатӣ дар ҳаҷми раванд бошад.

Ҳоло санаи дақиқи оғози чунин тартиби сафар миёни ду кишвар эълон нашудааст.

Дар сурати роҳандозӣ шудани низоми нави шаҳрвандони Тоҷикистону Ўзбекистон метавонанд барои сафарҳои мутақобил аз ҳуҷҷатҳои дохилии тасдиқкунандаи шахсият истифода кунанд. Ин иқдом, пеш аз ҳама, метавонад рафтуомади сокинони минтақаҳои наздими ҷанг, соҳибқорон, донишҷӯён ва сайёҳонро осонтар намояд.

ИНТИХОБОТ БИДУНИ ИНТИХОБ

27-уми октябр чӣ таҳаввулот хоҳад шуд?

27-УМИ ОКТЯБР ИСРОИЛИҲО 26-УМИН ДАВРАИ КЕНЕСЕТРО ИНТИХОБ ХОҲАНД КАРД. ИН НАХУСТИН ИНТИХОБОТ ПАС АЗ 7-УМИ ОКТЯБРИ СОЛИ 2023 ВА ПАС АЗ ДУ СОЛИ ЧАНГ ДАР ҶАЗЗА АСТ; ЧАНГЕ, КИ БА БАРОВАРДҲОИ МУХТАЛИФ, БЕШ АЗ 80 ҲАЗОР ҚОНРО ГИРИФТААСТ. ОЁ ЧИЗЕ ДАР МИНТАҚА ТАҒЙИР ХОҲАД КАРД? ОЁ ИН РАВАНД СУЛҲИ НИҲОИРО БА-РОИ ФАЛАСТИНИ ЧАБРИДА НАЗДИКТАР ХОҲАД СОХТ?

САФОРОИҲОИ НЕРҲО

38 хизб дархости ширкат дар интихоботро ироа кардаанд, аммо пешбини мешавад, ки танҳо 11 то 12 хизб аз ҳадди нисоби интихоботи 3,25 дарсад убур кунанд. Бозигарони аслии сахнаи сиёсӣ инҳоянд:

- «Яшар!» (Годи Эйзенкот);
- «Ликуд» (Бенямин Нетаняху);
- «Беяхад», иттиҳоди «Бенет 2026» ва «Еш Атид» (Нафтоли Бенет);
- «Исроил хонаи мост» (Овигдор Либерман);
- «Сионизми мазҳабӣ» (Бетселел Смотрич ва Моше Фейглин);
- «ШАС» (Ариэ Дери);
- «Фехристи муттаҳиди араб» (Мансур Аббос).

Барои ташкили эътилофи ҳоким ба 61 курсӣ аз маҷмӯи 120 курсии Кнессет ниёз аст. Бар асоси ҷамъбасти натоиҷи назарсанҷиҳо, ҷиноҳи хизби Яшар ҳудуди 22-23 курсӣ, Нетаняху ҳудуди 18 курсӣ ва хизбҳои араб ҳудуди 13 курсиро ба даст меоранд. Ҳеҷ кадом аз тарафҳо аксариятро надорад ва пештози мушаххасе низ дида намешавад.

КӢ БА КУРСИИ НАХУСТВАЗИРӢ ХОҲАД НИШАСТ?

Се номзад барои ин мақом матраҳ ҳастанд. Бар асоси назарсанҷиҳо, Годи Эйзенкот 52 дарсад, Бенямин Нетаняху 28 дарсад ва Нафтоли Бенет 16 дарсади раёйхоро ба даст меоранд.

Нетаняху дар ҳоле ба интихобот ворид мешавад, ки додгоҳи байналмилалӣ кайфарӣ барои ҳабси ӯ ҳукми боздошт содир кардааст. Додгоҳ ӯро ба ҷиноятҳои ҷангӣ ва ҷиноят алайҳи инсон муттаҳам мекунад: истифода аз ғуруснагӣ ба унвони василаи ҷанг, қатл, таъкиб ва дигар аъмоли ғайриинсонӣ. Ҳамзамон, ӯ дар парвандаи фасод низ муттаҳам аст ва муҳокимаи ӯ дар Телавив идома дорад.

Таҳлилгарон се сценарияро матраҳ мекунаанд:

1. Ташкили эътилофе ба раҳбарии Эйзенкот бо мушорикати хизбҳои араб (13-14 курсӣ).
2. Ташкили давлати ваҳдати миллӣ бо навбатдорӣ дар мақоми нахуствазирӣ.
3. Баргузори интихоботи нав. 55 дарсади исроилиҳо аз ташкили давлати ваҳдати миллӣ ғайриинсонӣ мекунаанд ва баргузори интихоботи навро гузинаи номатлубтар медонанд.

СЕ РАҲБАР ЧӢ ВАЪДА МЕДИҲАНД ВА МАРДУМ ЧӢ НАЗАР ДОРАНД?

Годи Эйзенкот дар мусоҳиба бо рӯзномаи «Исроил Хайом» гуфт: «Ҳар касе, ки пас аз воқеоти 7-уми октябр (ҳамлаи Хамас дар рӯзи таҷлили иди Симхат-Тора ба ҷануби Исроил) дар бораи ду давлат фикр мекунад, дар воқеъ дучори ҳаёлпардозӣ шудааст». Ӯ ҳам бо ташкили давлати Фаластин ва ҳам бо аннексияи сарзаминҳо муҳолиф аст, аммо ҷойгузини воқеие низ пешниҳод намекунад.

Бенямин Нетаняху мегӯяд: «Давлати Фаластин вучуд нахоҳад дошт». Нетаняху чунин давлатеро «пойгоҳе барои нобудии Исроил» меҳонад ва хостори назорати комили амниятӣ бар сарзаминҳои воқеъ дар ғарби рӯди Урдун аст.

Нафтоли Бенет муҳолифи сарсаҳти ташкили давлати Фаластин аст ва солҳои тӯлонӣ бар аннексияи минтақаи С-и Каронаи бохтарӣ (соҳили ғарб) таъкид кардааст, минтақае, ки тақрибан 60 дарсади қаламрави ин сарзаминро ташкил медиҳад. Дар ин масъала мавқеи ӯ ҳатто аз Нетаняху низ ростгаротар аст.

Танҳо хизбҳои муттаҳиди араб ва хизби «Демократҳо»-и Яир Голан аз роҳи ҳалли ду давлатӣ ғайриинсонӣ мекунаанд. Ҳатто агар онҳо аз ҳадди нисоби интихоботӣ убур кунанд, ба эҳтимоли зиёд наметавонанд бар сиёсати давлатӣ таъсири ҷашмгире бигузоранд. Ин сиёсат, дар асл, нисбат ба фаластиниҳо назари зиддиинсонӣ дорад.

Аслан ҳеҷ хизб ва сиёсатмадор, ки назараш бо ҷомеа ихтилоф дорад, дар интихобот пирӯз буда наметавонад. Дар Исроил низ ҳама тавр аст. Раҳбарони се фехристи пурқудрати интихоботӣ дар бораи Фаластин бо «забонҳои мухталиф» сухан мегӯянд, аммо дар як маврид бо электорати худ ҳамназаранд: давлати Фаластин ташкил нахоҳад шуд.

Пас иллат дар кадом як бозихи сиёсӣ ва ё мавқеъгирии кишварҳои таъсиргузор нест. Имрӯз мардуми Исроил бо раъй додан ба аҳзоби ҷангҷӯ дар маҷмӯи идомаи ҷанг ва наслқушро дар Фаластин интихоб карданд, на сулҳро, ки ягона роҳест барои амният ва оромӣ дар минтақа...

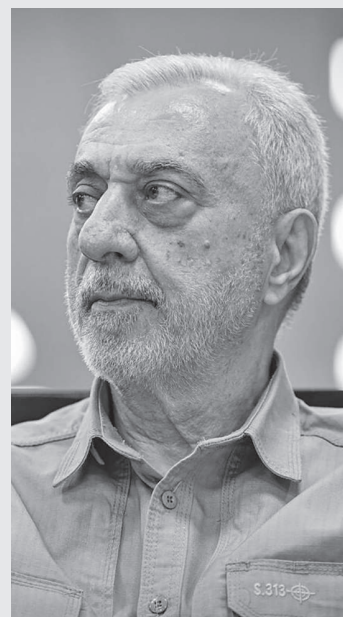
Бахтиёр ҲАМДАМОВ

МЕҲРДОД АХЛОҚӢ ВАЗИРИ НАВИ ДИФОИ ЭРОН ШУД

МАСЪУД ПИЗИШКИЁН, РАИСҶУМҲУРИ ЭРОН 19-УМИ ОКТЯБР МЕҲРДОД АХЛОҚИРО БА ВАЗИФАИ ВАЗИРИ ДИФОӢ ВА ПУШТИБОНИ НЕРҲОИ МУСАЛЛАҲИ ИН КИШВАР МАНСУБ КАРДААСТ. ВАКИЛОНИ МАҶЛИСИ ШУРОИ ИСЛОМӢ (ПАРЛУМОН)-И ЭРОН БА ТАЪЙИНИ ИН ВАЗИР РАӢИИ ЭЪТИМОД ДОДААНД.

Расонаҳои эронӣ гузориш доданд, ки Меҳрдод Ахлоқии 68-сола зодаи вилояти Рашт буда, аз мудирони саноеи дифоии Эрон аст, ки собиқаи роҳбарии гурӯҳи саноеи Шаҳид Боқирӣ ва мудирии Созмони саноеи ҳавофазои ин кишварро дар қорномаи худ доштааст.

Ёдовар мешавем, ки Азиз Насирзода, вазири дифои пешини Эрон рӯзи 28-уми февралӣ имсол дар рӯзи аввали ҳамаи Амрикову Исроил ба Эрон кушта шуд. Ба ҷойи ӯ то ин замон Маҷид ибни Ризо, иҷрокунандаи вазири (сарпарастии вазорат)-и дифои ин кишвар буд.

Лавров: ҶАНГҶӢЁН МЕКӢШАНД АЗ АФҶОНИСТОН БА ОМ ВОРИД ШАВАНД

ВАЗИРИ ҚОРҲОИ ХОРИҶИИ РУСИЯ СЕРГЕЙ ЛАВРОВ ГУФТААСТ, КИ ҶАНГҶӢЁНИ ГУРӢҲОИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ ТЕРРОРИСТӢ ВА ИҶРОТӢ ТАЛОШ ДОРАНД БО ИСТИФОДА АЗ РОҲҲОИ ҚОНУНӢ ВА ҒАЙРИҚОНУНӢ АЗ АФҶОНИСТОН ВОРИДИ КИШВАРҲОИ ОСИЁИ МАРКАЗӢ ШАВАНД.

Ин изҳорот 16-уми октябр дар нишасти намоёндагони Созмони Паймони Амнияти Дастҷамъӣ, Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил ва Созмони Ҳамкории Шанхай садо додааст.

Ба нақли хабаргузори ТАСС, Лавров гуфтааст, дар минтақаҳои Афғонистон, ки бо Тоҷикистон, Туркманистон ва Ўзбекистон ҳаммарзанд, ҳузури гурӯҳҳои террористӣ ва ифротӣ, урдугӯҳҳои омӯзишӣ ва пойгоҳҳои онҳо ҳамоно боқӣ мондааст.

Ба гуфтаи вазири қорҳои хориҷии Русия, ҷангҷӯён наметавонанд зери баҳонаи

паноҳандагӣ ё саёҳат талош кунанд, ки ба кишварҳои минтақа ворид шаванд. Ӯ афзудааст, ки тибқи арзёбии ҳадамоти вижаи Русия, ҳатари асосӣ аз фаъолияти «Шоҳи Хуросон»-и созмони террористӣ «Давлати исломӣ» бармеояд.

Дар ҳамаи нишаст Сергей Шойгу, дабири Шурои амнияти Русия шумораи аъзои созмонҳои террористиро дар Афғонистон беш аз 23 ҳазор нафар арзёбӣ кардааст.

Пештар, моҳи февралӣ соли равон Александр Зуев, муовини дабири кулли Созмони Милалӣ Муттаҳид низ «Шоҳи Хуросон»-ро таҳдиди ҷиддӣ барои минтақа ва берун аз он номида буд.

Дар ҳамаи ҳол, «Толибон», ки ҳоло дар Афғонистон ҳокиманд, иддао мекунаанд, ки фаъолияти «Шоҳи Хуросон» сарқӯб шудааст ва ин гурӯҳ дигар имкони эҷоди таҳдиди ҷиддӣ надорад.

Тоҷикистон бо Афғонистон тақрибан 1400 километр марз дорад. Мақомоти кишвар борҳо аз таҳдидҳои эҳтимолии амниятӣ аз он сӯйи марз изҳори нигаронӣ карда, таъкид намудаанд, ки барои хифзи сарҳад тамоми имкониятҳои истифода мешаванд.

АЗ СУХАН БА АМАЛ

Рубио мегӯяд, ки ИМА дар ОМ дарозмуддат мемонад

САФАРИ МАРКО РУБИО, КОТИБИ ДАВЛАТИИ ИЁЛОТИ МУТТАХИДА БА САМАРҚАНД ВА НИШАСТИ НАВБАТИИ «C5+1» ҲАФТАИ РАВОН ДИҚҚАТИ ҶОМЕАИ ҶАҶОНРО ҶАЛБ КАРД. ЗЕРО, БА ТАЪКИДИ ҚОРШИНОСОН, ОН ЯК САФАРИ МАЪМУЛИИ ДИПЛОМАТИ НАБУД, БАЛКИ ПАЁМҲОИ БУЗУРГИ СИЁСӢ ВА ИҚТИСОДИ ДОШТ. РУБИО ҲАМ ТАЪКИД КАРД, КИ АМРИКО ОМОДА АСТ БАРОИ ҲАМКОРИИ «ДАРОЗМУДДАТ» ДАР ОСИЁИ МАРКАЗӢ БИМОНАД...

МУЛОҚОТИ СИРОҶИДДИН МУҲРИДДИН БО РУБИО

19-уми октябр дар Самарқанд вазирони қорҳои хориҷии Тоҷикистон, Қазоқистон, Қирғизистон, Туркманистон ва Ўзбекистон бо Марко Рубио дар қолаби «C5+1» мулоқот карданд. Ба иттилои Вазорати қорҳои хориҷии Тоҷикистон, масъалаҳои ҳамкории минтақавӣ, шарикӣ бо ИМА ва амнияти минтақа аз меҳварҳои асосии нишаст буданд.

Дар хошияи ин нишаст Сирочиддин Мухриддин ва Марко Рубио низ алоҳида дидору мулоқот доштанд. Аз ВКХ хабар медиҳанд, ки ҷонибҳо ба густариши муносибатҳои тичоративу иқтисодӣ, сармоягузорӣ, амнияти минтақавӣ ва рушди устувор таваҷҷуҳ кардаанд. Ин дувумин мулоқоти ду вазир дар ҷанд моҳи охир аст. Онҳо моҳи июн дар Вашингтон низ имкони ҳамкорӣ дар соҳаи маъданҳои муҳимро баррасӣ карда буданд.

МО ҶАҚАТ БАРОИ СОЗИШ НАОМАДАЕМ...

Дар суҳбат бо хабарнигори Euronews Рубио равшан таъкид кард, ки ҳадафи Вашингтон аз ин сафар ва нишаст танҳо имзои ҷанд шартномаи тичоратӣ нест. Euronews паёми сафари ӯро ҳатто ҷунин ҷамъбаст кард: «ИМА бо созишҳое ба Осиёи Марказӣ меояд, ки барои дарозмуддат мондан аст». Рубио гуфт, ҳадаф гузоштани заминаи муносибатҳои иқтисодию дипломатии дарозмуддат мебошад.

Рубио ҳамҷунин эътироф кард, ки Осиёи Марказӣ дар ду даҳсолаи гузашта аз Ва-

шингтон таваҷҷуҳи сазовор нагирифтааст. Ин эътироф муҳим аст. Аз замони таъсиси «C5+1» дар соли 2015 ИМА бо панҷ кишвари минтақа гуфтугӯи мунтазам дошт, вале Чин дар тичорат ва сармоягузорӣ ва Русия дар баҳши муҳоҷирати меҳнатӣ, амният ва робитаҳои таърихӣ ҳузури ҳеле амиктар дар минтақа доранд. Ҳоло Вашингтон меҳодад ин фосиларо, пеш аз ҳама, тавасути иқтисод кам кунад.

ТИҶОРАТ ДАР МЕҲВАРИ ҲАМКОРИҶО

Рубио танҳо ба Самарқанд наомад. ӯро ҳаёти соҳибқорони амриқӣ ҳамроҳӣ мекард. Манбаъҳои гуногун шумораи онҳоро беш аз 200 ва наздик ба 300 нафар гуфтаанд. Дар ҳар сурат, паёми асосӣ рӯшан аст: ИМА меҳодад дипломатияи ҳудро бо сармоя ва тичорат пайванд диҳад.

Ба гуфтаи мақомоти амриқӣ, дар ҷараёни ҷорабиниҳои Самарқанд маҷмӯи созишҳои тичоратӣ, сармоягузорӣ ва технологӣ бо арзиши эҳтимолии миллиардҳо доллар баррасӣ ва дар мавриди Ўзбекистон баста шудааст. Самтҳо аз зерсохтору нақлиёт то энергия, технологияҳои рақамӣ ва маъданҳои муҳимро дар бар мегиранд. Маҳз маъданҳои муҳим ва нодир яке аз ҳадафҳои сафари Рубио буданд. Ин ашёи хом барои электроника, батареяҳо, саноати мудофия, технологияҳои сабз ва зехни сунъӣ аҳамияти стратегӣ доранд. Рубио гуфт, оқилона нест, ки ҷаҳон барои як маҳсулоти муҳим саддарсад ба як манбаъ вобаста бошад. Ин суҳан, пеш аз ҳама, ба нақши Чин дар занҷираи ҷаҳонии таъминоти ишора мекунад.

РАҚОБАТ БО ЧИНУ РУСИЯ

Саволи асосӣ ин аст:

Оё Вашингтон меҳодад кишварҳои Осиёи Марказиро аз Русия ва Чин дур кунад?

Рубио дар Самарқанд кӯшиш кард ҷунин таассуротро рад кунад. ӯ гуфт, ИМА аз давлатҳои минтақа намеҳодад, ки робитаашонро бо кишварҳои дигар қатъ кунанд. Ҳадаф, ба гуфтаи ӯ, фароҳам кардани имконияти рақобати одилона барои ширкатҳои амриқӣ аст. Ин паём барои Осиёи Марказӣ муҳим аст. Панҷ давлати минтақа солҳои охир сиёсати хориҷии ҷандсамтаро бештар тақвият медиҳанд: бо Русия робитаҳои анъанавӣ доранд, бо Чин тичорату сармоягузорӣ меафзояд, ҳамзамон бо Иттиҳоди Аврупо, кишварҳои Халиҷ, Туркия ва ИМА роҳҳои нави ҳамкорӣ меҷӯянд.

Ба ибораи дигар, барои Душанбе, Остона, Бишкек, Тошканд ва Ашқобод масъала на «ё Русияву Чин, ё Амрико», балки афзоиши шумораи шарикон ва кам кардани вобастагӣ аз як самт аст.

ТОҶИКИСТОН ЧӢ ГИРИФТА МЕТАВОНАД?

Барои Тоҷикистон ҷанд самт махсусан муҳим аст.

ЯКУМ, сармоягузорӣ ба соҳаи маъданҳо. Мулоқоти Сирочиддин Мухриддин ва Рубио дар моҳи июн нишон дод, ки ин мавзӯ аллакай воқеии рӯзномаи муносибатҳои Душанбе ва Вашингтон шудааст.

ДУЮМ, бекор шудани маҳдудияти «Чексон-Вэник». Рубио дар Самарқанд ошкоро аз лағви он ҷонибдорӣ кард ва гуфт, маъмурияти ИМА низ ҷунин мавқеъ дорад, ҳарчанд тасмими ниҳой ба Конгресс вобаста аст. Ин маҳдудият аз давраи Ҷанги Сард боқӣ монда, аз назари сиёсӣ дер боз ба воқеияти муносибатҳои Тоҷикистону ИМА мувофиқ нест.

СЕЮМ, роҳҳои нақлиётӣ ва пайвастиҳои минтақавӣ. Барои кишвари маҳсур дар хушкӣ мисли Тоҷикистон ҳар тарҳе, ки дастрасӣ ба бозорҳои нава ва масирҳои алтернативиро осон мекунад, аҳамияти иқтисодӣ дорад.

ВА НИҲОЯТ, амният. Тоҷикистон бо Афғонистон марзи тӯлонӣ дорад ва таҳдиди терроризм, қочоқи маводи муҳаддир ва нооромии минтақа барои кишвар масъалаи назариявӣ нест. Аз ин рӯ, баҳши амниятии «C5+1» низ метавонад барои кишвар аҳамияти амалӣ дошта бошад. Дар нишаст Самарқанд масъалаҳои амнияти минтақавӣ аз мавзӯҳои асосӣ буд.

АЗ СУХАН ТО АМАЛ

Ибораи «ҳамкории дарозмуддат» ҷолиб аст, аммо барои кишварҳои минтақа муҳимтар аз ҳар шиор натиҷа хоҳад буд. Оё сармояи амриқӣ воқеан ворид мешавад, қорхонаҳои сохта мешаванд, ҷойҳои қорӣ пайдо мешаванд, роҳҳои нави тичоратӣ боз мешаванд ва монеаҳои ҳуқуқӣ, аз ҷумла «Чексон-Вэник», бардошта мешаванд ё не?

Рубио дар Самарқанд паёми сиёсӣ дод, ки Вашингтон меҳодад пас аз солҳои камтаваҷҷуҳӣ ба Осиёи Марказӣ баргардад ва ин бор иқтисодро дар меҳвари ҳузури худ қарор диҳад. Reuters низ сафари ӯро талош барои бунёди робитаҳои дарозмуддат дар минтақае арзёбӣ кардааст, ки дар он ҳам Русия ва ҳам Чин нуфузи амик доранд.

Барои Тоҷикистон ин вазъ пеш аз ҳама як имконият аст, имкони ҷалби шарикони тичоратӣ, сармояи бештар ва дастрасӣ ба бозорҳои нава. Аммо арзиши воқеии паёми Самарқанд баъдтар маълум хоҳад шуд, вақте суҳанони «барои дарозмуддат» ба лоихаҳо, сармоя ва ҳамкории мушаххас табдил меёбанд.

О. СОҶИБЗОДА

НАВЗОДИ ГУМШУДА ПАЙДО ШУД

Раёсати ВКД дар шаҳри Душанбе қазияи гумшудани кӯдаки навозод аз Пажӯҳишгоҳи акушерӣ, гинекологӣ ва перинатологии Тоҷикистон, ки бештар бо номи таваллудхонаи №1-и пойтахт шинохта мешавад, шарҳ дод. Бино ба иттилои расмӣ мақомот, бо гумони рабудани кӯдак Зарина Саймуддиноваи 26-сола, сокини ноҳияи Абдурахмо-ни Ҷомӣ боздошт шудааст.

Қазияи мазкур ҷанд рӯз ҷомеаро нигарон карда буд. Ҳафтаи гузашта «Тоҷикистон» дар ин мавзӯ матлабе ба нашр расонида буд.

Навозод рӯзи 11-уми октябр, тақрибан соати 10:00, дар ҳамин муассисаи тиббӣ ба дунё омада, шаби 11 ба 12-уми октябр, тақрибан соати як, аз назди модараш бедарак шудааст. Модари кӯдак Мавзуна Акрамоваи 19-сола, сокини ноҳияи Нуробод, фарзанди нахустини ҳудро солим ба дунё оварда буд.

Ба гуфтаи наздикони Мавзуна, рӯзи таваллуд ҳеҷовандон то тақрибан соати 16:00 дар муассисаи ҳузур дошта, баъдан ба хонаҳояшон баргаштаанд. Субҳи рӯзи дигар онҳо ният доштанд барои дидани модару навозод ба таваллудхона раванд, аммо аз муассиса ба наздиқонашон хабар додаанд, ки кӯдак тақрибан соати яки шаб бедарак шудааст.

Субҳи рӯзи 13-уми октябр аз таваллудхона низ далели гумшудани кӯдакро тасдиқ карданд. Дар рӯзҳои аввали ҷустуҷӯ наздикони тифл мегуфтанд, ки тибқи маълумоти ба онҳо расида, дар сабти камераҳои назоратӣ зане дида шудааст, ки либоси монанд ба либоси қормандони тиб дар тан дошта, кӯдакро аз муассиса берун мебарад. Аммо он замони ҳуди сабти видеои дар ихтиёри расонаҳо набуд ва ин маълумот мустақилона санҷида нашуда буд.

Ҳушдомани Мавзуна, Моҳпарӣ Акрамова, аз ҷаъолияти қормандони муассисаи изхори норозигӣ карда, гуфта буд, ки ба назари ӯ, ҷунин ҳодиса дар натиҷаи беэҳтиётӣ ва ҳушдорназорӣ дар назорат рух додааст.

Ҷустуҷӯи кӯдак ҷор рӯз идома кард. Баъдан Раёсати Вазорати қорҳои дохилӣ дар шаҳри Душанбе хабар дод, ки навозод зиндаву саломат пайдо ва ба модараш супурда шудааст.

(Давомаш дар саҳ. 6)

МАҒОЗАИ ИНТЕРНЕТИИ COINS.NBT.TJ ФАЪОЛ ГАРДИД

Бо мақсади рушди хизматрасониҳои рақамӣ ва фароҳам овардани дастрасии осон ба маҳсулоти нумизматикӣ ва сармоягузорӣ Бонки миллии Тоҷикистон саҳифаи мағозаи интернетии худро бо нишони <https://coins.nbt.tj> ба истифода дод.

Тавассути ин платформа шаҳрвандон ва шахсони ҳуқуқӣ метавонанд ба таври фосилавӣ тангаҳои чашниву хотиравӣ ва сармоягузорӣ, инчунин сабаҳои ченакии тиллоии Бонки миллии Тоҷикистонро интиҳоб ва фармоиш диҳанд. Дар сомона маълумоти муфассал оид ба хусусиятҳои техникӣ, вазн, иёр ва арзиши маҳсулот ҷойгир гардида, раванди интиҳоб ва фармоиш содда ва шаффоф ба роҳ монда шудааст.

Ифтиҳои мағозаи интернетӣ дар доираи татбиқи сиёсати рақамисозии хизматрасониҳои молиявӣ амалӣ гардида, ба баланд бардоштани сатҳи шаффофият, сарфаи вақти мизочон ва таъмини дастрасии баробар ба маҳсулоти Бонки миллии Тоҷикистон мусоидат менамояд. Бонки миллии Тоҷикистон минбаъд низ ҷиҳати ҷорӣ намудани технологияҳои муосир ва густариши инфрасохтори рақамӣ тadbирҳои заруриро амалӣ хоҳад намуд.

ЭЪЛОН БА ДИҚҚАТИ ШАҲРВАНДОН!

Бонки миллии Тоҷикистон ба маълумоти шаҳрвандон мерасонад, ки қаллобон бо истифода аз номи роҳбарони мақомоти давлатӣ ва бланкаҳои қалбаки бо ваъдаи баргардонидани маблағ ё гирифтани фоидаи бардуруғ шаҳрвандонро фиреб намуда истодаанд.

Бонки миллии Тоҷикистон ва воҳидҳои сохтори он бо шахсони воқеӣ ва ширкатҳое, ки аз номи шаҳрвандон баромад мекунанд, умуман муносибати қарб надорад.

Аз шаҳрвандон хоҳиш карда мешавад, ба зангҳои телефонӣ ё паёмҳои шахсони бегона, ки барои гирифтани даромад, баргардонидани маблағ ва ё дигар ваъдаҳои пулӣ ме диҳанд, бовар накунад.

**МАЪЛУМОТИ
ШАХСИИ ХУДРО
МАҲФӢ НИГОҲ
ДОРЕД!**

БОНКИ МИЛЛИИ
ТОҶИКИСТОН

NATIONAL BANK OF
TAJIKISTAN

734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, х. ёбони Рӯдакӣ 38/1, E-mail: info@nbt.tj
734025, Republic of Tajikistan, Dushanbe city, Avenue Rudaki 38/1, E-mail: info@nbt.tj

№ 91-27/838
аз 19.10.2026

Қарор

Раёсати мониторинги молиявӣ назди Бонки миллии Тоҷикистон ба Шумо, **Иброҳимов Абдулло Мирзоевич**, хабар медиҳад, ки Шумо қурбонии амалҳои қаллобӣ гардидаед.

Мо баргардонидани маблағҳои пулиро ба андозаи дар заминаи далелҳои пешниҳодкардаи Шумо зикршуда, яъне **413 823,00 сомонӣ** (чорсаду сию ёзори ёштсаду бисту се сомонӣ), таъмин намудем. Барои ба таври беҳатар ворид намудани маблағҳои пулӣ ба суратҳисоби бонкии Шумо, мутобики талаботи қонунгузори молиявӣ ва низомномаи дохилӣ, ба Шумо зарур аст, ки суғуртаро дар шакли **маблағи кафолатӣ** ба расмӣ дароред.

Суғурта дар шакли маблағи кафолатӣ марҳилаи ҳатмӣ ҳангоми коркарди интиқолҳое мебошад, ки тахти расмиёти баргардонидани пардохт (**chargeback**) қарор гирифта, аз ҳадди муқарраршуда зиёд мебошанд.

Барои анҷом додани расмиёт зарур аст, ки пардохт ба маблағи **1 400,00 сомонӣ** ворид карда шавад. Пардохт бояд на дертар аз **20 октябри соли 2026, то соати 18:00** бо вақти Душанбе ворид гардад.

Лутфан тавачҷӯх намоед, ки риоя накардани муҳлатҳои муқарраршуда метавонад боиси андешидани ҷораҳои иловагӣ мутобики қонунгузори амалкунанда гардад.

НАВЗОДИ ГУМШУДА ПАЙДО ШУД

(Аввалаш дар саҳ. 5)

Сирочиддин Шакурӣ, суҳангӯи Раёсати ВКД дар пойтахт, низ ба Pressa.tj гуфта буд, ки кӯдак дар амон ва дар паҳлӯи модараш қарор дорад, вале он замон ҷузъиёти ҳодисаро шарҳ надода буданд.

Танҳо рӯзи 21-уми октябр милитсияи Душанбе гузориши муфассал нашр карда, аз боздошти як зани 26-сола хабар дод. Гуфта мешавад, ки гумонбар Зарина Саймуддинова, ки шаш сол боз оиладор аст, аммо соҳиби фарзанд нашудааст. Ба гуфтаи худӣ ӯ, ин ҳолат сабаб шудааст, ки дар фикри аз ҷое пайдо кардани тифл бошад.

Дар идомаи гузориш Саймуддинова мегӯяд, ки либоси тамизкорӣ хушдоманаширо, ки табиб будааст, пӯшида, ба

таваллудхонаи №1-и пойтахт ворид шудааст. Ба гуфтаи ӯ, баъдан аз яке аз хучраҳои муассиса кӯдаки навзодро аз назди модараш гирифтааст.

Тибқи ҳамин баёнот, субҳи рӯзи дигар ӯ навзодро бо таксӣ ба манзили худ дар ноҳияи Абдурахмони Ҷомӣ бурдааст.

Милитсияи Душанбе дар гузориш мегӯяд, нисбат ба Саймуддинова бо гумони одамрабӣ тибқи моддаи 130-и Кодекси ҷиноятии Тоҷикистон парванда боз шудааст. Тибқи маълумоти дар маводи нашршуда овардашуда, ин модда барои рабудани ноболиғ, аз ҷумла кӯдаки навзод, вобаста ба ҳолатҳои парванда ҷазои сангин пешбинӣ мекунад. Дар ҳолатҳои вазнинкунанда муҳлати маҳрумӣ аз озодӣ метавонад то 20 сол расад.

ГИЛАИ АНДОЗСУПОРАНДАГОН аз суръати интернет ба Кумитаи андоз

Кумитаи андози Тоҷикистон дар истифодаи хизматрасониҳои электронӣ чанд мушкилеро номбар кардааст, ки андозсупорандагон ба онҳо рӯ ба рӯ шудаанд. Ин ниҳод гуфтааст, дар пайи як таҳлил маълум гардид, ки сокинон ҳангоми истифодаи хизматрасониҳои электронӣ, дар баробари дигар масъалаҳо, сифати пасти интернетро ҳам мушоҳида кардаанд.

Ин масъала дар ҷаласаи ҷамъаастии фаъолияти нухмоҳа дар Кумитаи андоз матраҳ гардид. Дар ин ҷаласа таъкид шуд, ки “таҳлили баҳогузори сифати хизматрасониҳои мақомоти андоз нишон медиҳад, ки тавачҷӯхӣ бештари андозсупорандагону шаҳрвандон, асосан, ба паст будани суръати интернет барои сари вақт пешниҳод намудани эълумияҳо, бахисобгирӣ дар мақомоти андоз ва гирифтани рақамҳои мушаххаси андозсупоранда, бақайдгирии хучраи шахсии андозсупоранда ва дигар шаклҳои хизматрасонӣ рост меояд”.

Ба навиштаи “Бочу хироч” — нашрияи Кумитаи андоз, андозсупорандагон ҳангоми баҳогузори сифати хизматрасониҳои мақомоти андоз ба масъалаҳои паст будани сатҳи

дониши касбии кормандон, ҳоло ҳам нисбатан мураккаб будани истифодаи барномаҳои компютерӣ ва дигар масъалаҳо эрод мегиранд.

Бо ин вучуд, масъулони Кумитаи андоз гуфтаанд, тибқи супориши ҳукумат масъалаи баланд бардоштани сатҳи сифати хизматрасониҳо, кам намудани таъсири омилҳои инсонӣ ва таъмини иҷрои софдилонаи ўҳдадорӣҳои мансабии кормандони мақомоти андоз зери назорати роҳбарияти Кумитаи андоз қарор дорад.

“Хизматрасонии электронӣ замимаи мобилии “Андози ман” бо мақсади дар шакли электронӣ, сода ва осон ҳаллу фасл кардани масъалаҳои андозбандии шахсони воқеӣ, омода ва мавриди истифода қарор дода шудааст. Бо истифода аз хизматрасонии мазкур

шаҳрвандон метавонанд зиёда аз 20 масъалаи ба андозбандӣ алоқамандро бидуни ташриф овардан ба мақомоти андоз дар як муҳлати кӯтоҳ ба таври электронӣ анҷом диҳанд”, - навиштааст манбаъ.

Кумитаи андоз бо мақсади муайян намудани вазъи воқеии хизматрасониҳои электронӣ ва беҳтар намудани сатҳи сифати ҷунин ҳадамот баҳодихии сифати хизматрасониҳоро ба роҳ мондааст.

Ҳарчанд намоёндогони Ҳадамоти алоқаи Тоҷикистон дар нишастҳои расмӣ худ аз беҳбудии сифати интернет суҳбат мекунанд, вале суръат ё сифати пасти интернет на танҳо дар бахши хизматрасониҳои электронӣ, балки дар дигар бахшҳои соҳаҳо ва миёни сокинон ҳам борҳо нигарониҳоро ба миён гузоштааст.

АЗ ПОЯИ МУЧАССАМА ТО САҲНАИ ТЕАТРИ МИЛЛӢ

«**ВАҚТЕ НОТАИ АВВАЛ
ТАНИН АНДОХТ,
МАН ҲИС КАРДАМ,
КИ МУСИҚӢ ДИГАР
ТАНҲО МАНСУБ
БА МАН НЕСТ. ОН
МАНСУБ БА МАРДУМ,
МИЛЛАТ ГАШТА БУД.**»

Дар фасли «Дар пояи мучассамаи Исмоили Сомонӣ»-и китоби «Агар...» аз забони Толибхон Шахидӣ ин харфҳо садо медиҳанд. Сухан аз 6-уми сентябри соли 1999 меравад. Рӯзе, ки ба ифтихори 1100-солагии давлати Сомониён дар майдони Исмоили Сомонӣ Душанбе, дар пояи пайкараи бунёдгузори он порчае аз операи «Амир Исмоил» танин андохт.

Акнун мусикии ин опера 23-юми октябр, соати 18:00, дар гала-консертҳои вокалию симфонии «Марвориднаво» дар Театри миллӣ садо хоҳад дод. Дар останаи ин шом бозгашт ба он саҳифаи «Агар...» маънии хос пайдо мекунад: хотираи як рӯзи таърихи муро ба шунидани асар бо эҳсоси дарки дигар омода месозад.

Дар тасвири он рӯз майдон лабрезӣ одамон аст. Хама ғушӯ хуш ба оғози наво хастанд. Садои Бурхон Махмадулов, Миралӣ Достиев ва Низом Хамробоев дар фазои Душанбе танин меандозад. Толибхон Шахидӣ ин лаҳзаро чунин эҳсос мекунад: «Овозҳо дар фазои майдон мепечиданд, ба санги мучассама бармехӯрданд, ба осмон боло рафта, гуё аз болои сари ҳазорон нафар фуруд меомаданд. Он рӯз ман худро на танҳо ҳамчун бастакор, балки ҳамчун фарзанди асили ин миллат эҳсос кардам. Ҳис мекардам, ки мусикиам идомаи рисолате аст, ки падар ва садҳо бузургони дигар бо пешоҳангии устод Садриддин Айни, интиҳоби Душанбе ҳамчун макони сукунат, маркази сиёсӣ фарҳангии эҳёи миллат оғоз карда буданд. Нафаси ҳазорҳо дил дар як фазо ба ҳам омехта, гуё ба нафаси ягона табдил ёфта буд...».

Дар муқолаи шукӯҳи он рӯз бо масъулияти бастакор дар назди таърихи халқаш пайванд меҳӯрад. Заҳмҳои ҷанг ханӯз тоза буданд ва давлат пояҳои худро устувор месохт. Қомат афрӯхтани мучассама дар ҷунин замон ба мардум аз решаҳои давлатдорашон ёдрас мекард. Толибхон Шахидӣ дар ҳамин замина аз хидмати Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон дар барқарор кардани симои таърихи миллат ёд мекунад. Андешаи ӯ дар ҷанг чумла ҷамъбаст мешавад: «Дар ҷунин лаҳзаҳо ман хизмати Пешвои

Таджикский государственный академический театр оперы и балета имени Садриддина Айни

Государственное учреждение "Национальный театр" Исполнительного аппарата Президента Республики Таджикистан

Имеем честь пригласить Вас на главное культурное событие этого сезона — вокально-симфонический гала-концерт

«МАРВОРИДНАВО»

Впервые на сцене Национального театра коллектив Таджикского государственного академического театра оперы и балета им. С. Айни совместно с мировыми звездами оперной сцены из Таджикистана, России, Италии и Венесуэлы представит шедевры зарубежной и отечественной классики.

В этот исторический вечер также прозвучат произведения Народного артиста Республики Таджикистан Толибхона Шахида, который является художественным руководителем концерта. Его творения, неизменно воплощающие дух и богатство национальной культуры, обретут новые краски в исполнении симфонического оркестра, академического хора и солистов оперы. Особое место в программе занимает симфония «Таджики», посвященная памяти Героя Таджикистана Бободжона Гафурова.

23 октября в 18:00.

Место: Национальный театр

РУСТАМ ДУЛОВ
Народный артист Республики Таджикистан

МИЛА ВИЛОТИЖЕВИЧ
La Scala, Италия

ВЕРОНИКА ДЖИОЕВА
Заслуженная артистка Российской Федерации, Народная артистка Северной и Южной Осетии

САМИР АБДУРАЗАКОВ
Финалист международного конкурса «Unga Solister» в Швеции

миллат Эмомалӣ Раҳмонро пеши назар меовардам. Бунёди мучассамаи Исмоили Сомонӣ танҳо сохтани як иншооти азим не, барқарор кардани симои таърихи миллат буд. Дар он солҳои душвор, вақте ки давлат ханӯз пояҳои худро устувор месохт, қомат афрӯхтани ҷу-

нин мучассама маънои наҷоти миллат аз парешониро дошт. Бо қомат афрӯхтани мучассама миллат низ қомат рост кард. Гуё мучассамаи Исмоили Сомонӣ ба мардум меғуфт: «Шумо реша доред. Шумо сохибдавлат хастед. Шумо ҳақи ифтихор доред...».

Мусикии «Амир Исмоил» ба ин эҳсос садо мебахшад. Дар муқолаи симои қаҳрамони опера ҳамчун инсоне тасвир мешавад, ки миёни қудрат ва вичдон қарор дорад. «Давлатдорӣ масъулият аст. Танҳо қасе, ки адолатро болотар аз қудрат меғузорад, мета-

вонад давлат созад», - меҳонем дар идомаи он. Ин андеша шунавандаро ба олами ботинии қаҳрамон мебарад, ки оғози масъулияти давлатдориро дар қалби инсон мебинад.

Дар ҳамин ҷо сухан ба пайванди наслҳо мерасад. Дар муқолаи меҳонем: «Шумо ба қалом ва мусиқӣ поя гузоштед. Мо бояд бо садо ва ҳунар онро устувор созем». Ин ҷумла муносибати бастакорро ба меҳноси гузашта равшан мекунад. Он ҷӣ наслҳои пешин бунёд кардаанд, дар эҷоди насли баъдӣ идома меёбад ва ба шунавандаи имрӯз мерасад.

Барномаи «Марвориднаво» барои ҷунин мулоқот бо осори Толибхон Шахидӣ фурсат фароҳам меорад. Дар ин шом симфонии №2 «Тоҷикон», мусиқӣ аз операи «Амир Исмоил» ва дигар асарҳои бастакори сатҳи ҷаҳонӣ иҷро мешавад. Симфонияи «Тоҷикон», ки ба хотираи Қаҳрамони Тоҷикистон Бобочон Гафуров бахшида шудааст, дар барнома ҷойгоҳи хос дорад.

Асарҳо дар иҷрои оркестри симфонӣ, хори академӣ ва якҷаҳонии опера таҳти роҳбарии дирижёри маъруф Хобарт Эрл садо хоҳанд дод. Дар консерт аҳли ҳунари Театри давлатии академии опера ва балети Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни иштирок мекунад.

Ҳамчунин якҷаҳонӣ Рустам Дулов аз Тоҷикистон, Милла Вилотијевич аз Италия, Вероника Љиоева аз Русия ва Самир Абдуразақов аз Шветсия ҳунаринамоя хоҳанд кард. Ҳузури онҳо ба шунаванда имкон медиҳад, ки осори бастакорро дар тафсири иҷроӣ овозҳои гуногун бишнавад.

Дар поёни муқолаи «Агар...» андешае омадааст, ки дар останаи ин консерт боз ҳам шуниданист: «Садо метавонад хотираро бедор кунад, ҳунар метавонад иродаро устувор созад ва миллат танҳо вақте поянда менамояд, ки наслҳои ҷанҷири давомро наҷикананд».

Он рӯз ин эҳсос дар майдони Исмоили Сомонӣ ба дили ҳазорон нафар роҳ ёфт. Шуми 23-юми октябр дар Театри миллӣ осори Толибхон Шахидӣ боз бо шунаванда рӯ ба рӯ мешавад.

Дар гала-консертҳои «Марвориднаво» ҳамчунин мусиқӣ аз операи «Комде ва Мадан»-и Зиёдулло Шахидӣ ва асари «Республикаи ман»-и бастакори номдори тоҷик Шарофиддин Сайфиддинов ва классикони мусикии симфонӣ низ хоҳири тамошобинонро шод мегардонанд.

Шариф ҲАМДАМПУР

БЕМОРИҲОИ ҒАЙРИСИРОЯТӢ

Ҳушдори коршиносон дар Душанбе

САРАТОН МЕТАВОНАД 15-25 СОЛ ПЕШ АЗ ТАШХИС ОҒОЗ ЁБАД ВА ФИШОРИ БАЛАНДИ ХУН СОЛҲО БИДУНИ НИШОНА БОҶӢ МОНАД. АЗ ИН РӢ, ПЕШГИРӢ ВА ТАШХИСИ БАРВАҚТИ БЕМОРИҲОИ ҒАЙРИСИРОЯТӢ БОЯД ПЕШ АЗ ЗУҲУРИ НИШОНАҲОИ ОНҲО ОҒОЗ ШАВАНД. ИН НУҚТА ЗИМНИ ҲАМОИШИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ ИЛМӢ ТАҲТИ УНВОНИ «ТАНДУРУСТИИ ҶАҲОНӢ ДАР АСРИ XXI: ИДОРАКУНИИ ОМИЛҲОИ ХАВФИ БЕМОРИҲОИ ҒАЙРИСИРОЯТӢ ВА РОҲҲОИ МУОСИРИ ПЕШГИРИИ ОНҲО ДАР АСОСИ ДАЛЕЛҲОИ ИЛМӢ», КИ 15-УМИ ОКТЯБР ДАР ШАҲРИ ДУШАНБЕ БАРГУЗОР ШУД, САДО ДОД.

Мавсума Муинӣ

Дмитрий Рузанов

Саидмуқим Ибодзода

Адолат Нарзуллоева

НИГАРОНИ

Дар ҳамоиш коршиносон аз Тоҷикистон, Ўзбекистон, Қазоқистон, Қирғизистон, Беларус ва Фаронса роҳҳои пешгирии бемориҳои ғайрисироиятӣ, таъхиси барвақт, тағйири тарзи зиндагӣ ва нақши давлатро дар ҳифзи саломатии аҳолии баррасӣ карданд. Ҳамоиш бо ташаббуси Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва бо дастгирии Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ташкилоти ҷамъиятии «Ҳуқуқ ба саломатӣ» баргузор гардид. Муовини раиси Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Мавсума Муинӣ зимни суханронӣ таъкид кард, ки саломатӣ яке аз омилҳои муҳими рушди сармояи инсонӣ мебошад. Аммо ҳифзи он танҳо дар сурати фароҳам будани шароити зарурӣ, аз ҷумла дастрасӣ ба таҳсил, ҳифзи иҷтимоӣ, маблағгузорию муносиб ва имкониятҳои пешбурди тарзи ҳаёти солим самараи бештар медиҳад.

«Дар дахсолаҳои охир дар Тоҷикистон низомии тандурустӣ ба тағйироти назаррас рӯ ба рӯ шуда, технологияҳои муосир дар ин соҳа тадриҷан ҷорӣ гардиданд. Имрӯз заминаи устувори ҳуқуқӣ фароҳам оварда шудааст, ки дар асоси он барои тақмили хизматрасонии тиббӣ тадбирҳои амалӣ андешида мешаванд», - гуфт Мавсума Муинӣ. Ноиби президенти Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон Саидмуқим Ибодзода дар таъкиди маълумоти Созмони ҷаҳонии тандурустӣ (СҶТ) зикр кард, ки соли 2021 бемориҳои ғайрисироиятӣ дар саросари ҷаҳон сабаби марги тақрибан 43 миллион нафар гардидаанд. Ин рақам тақрибан аз чор се ҳиссаи фавтҳоеро ташкил медиҳад, ки ба пандемия вобаста набуданд. Ҳамзамон, тақрибан 18 миллион нафар аз ин бемориҳо пеш аз расидан ба синни 70-солагӣ фавтдидаанд. Ба гуфтаи ӯ, вазъ дар Тоҷикистон низ нигаронкунанда аст.

«Тибқи маълумоти Созмони ҷаҳонии тандурустӣ, соли 2021 тақрибан 57 фоизи ҳамаи ҳолатҳои фавт дар Тоҷикистон ба бемориҳои ғайрисироиятӣ рост омадааст. Дар байни сабабҳои асосии фавт бемориҳои дилу рағҳо, аз ҷумла бемории ишемиявии дил ва сактаи мағзи сар, ҳам дар байни занон ва ҳам дар байни мардон ҷойгоҳи назаррас доранд», - изҳор дошт Ибодзода.

Таъкид гардид, ки ин нишондихандаҳо зарурати пурзӯр намудани тадбирҳои пешгирӣ кунанда, сари вақт муайян кардани омилҳои хавф ва тарғиби тарзи ҳаёти солимро бештар мекунад.

ПЕШГИРӢ БОЯД ХЕЛЕ ПЕШТАР ОҒОЗ ШАВАД

Духтури саратоншинос, профессор аз Париж Давид Хаят кайд кард, ки бо зиёд шудани шумораи одамони ба синни калонсолӣ расида, бемориҳои музмин низ бештар паҳн мешаванд. Ба гуфтаи ӯ, мукоисаи вазъи Тоҷикистон бо нишондихандаҳои ҷаҳонӣ аз он шаҳодат медиҳад, ки кишвар аз рӯйи баъзе нишондихандаҳо ба сатҳи миёнаи ҷаҳонӣ нисбатан наздик аст.

«Давомнокии умри солим дар Тоҷикистон тақрибан 62,5 солро ташкил медиҳад. Ҳамзамон, одамон ба ҳисоби миёна баъди ин синну сол боз ҳудуди 9,3 сол бо бемориҳои музмин зиндагӣ мекунад. Ин фарқият

нишон медиҳад, ки танҳо зиёд кардани давомнокии умр кофӣ нест. Муҳим аст, ки инсон то чӣ андоза солим умр ба сар мебарад», - таъкид дошт профессор Давид Хаят. Дар ҳамоиш зикр шуд, ки бемориҳои ғайрисироиятӣ, аз ҷумла бемориҳои дилу рағҳо, саратон, диабет ва бемориҳои музмини роҳҳои нафас аз сабабҳои асосии маъҷубӣ ва фавти бармаҳал ба ҳисоб мераванд. Аммо мубориза бо онҳо танҳо вазифаи табибон нест. Ба саломатии инсон ғизо, муҳити зист, тарзи зиндагӣ, ғайрияти ҷисмонӣ, сатҳи маърифати тиббӣ метавонанд таъсир расонанд.

ТАҒЙИР ДОДАНИ РАФТОР МУШКИЛ, АММО...

Дар ҳамоиш таъкид гардид, ки одамон на ҳамеша аҳамияти тавсияҳои тиббиро дарк мекунад ва на ҳама омодаанд аз одатҳои дорӣ хавф даст кашанд. Ин мушкилотро муовини директори Маркази ҷумҳуриявии илмӣ-амалии пулмонология ва физиотерапияи Беларус оид ба корҳои илмӣ Дмитрий Рузанов аз дидгоҳи равоӣ ва рафторӣ шарҳ дод.

Ба гуфтаи ӯ, ҳатто оғох будан аз зарари тамокукашӣ барои даст кашидан аз ин одат кофӣ нест. Омилҳои чун одатҳои дерина, стресс, монеаҳои равоӣ ва боварии нодуруст ба он ки оқибатҳои манфӣ ба ҳақиқат таъсир намерасонанд, метаво-

нанд тағйири рафторро душвор созанд. «Хусусан, вақте сухан дар бораи тавсияҳои катъӣ, ба монанди “тамокукаширо бас кунед, вағарна мемиред” меравад. Имрӯз мо дарк мекунем, ки чунин муносибат на ҳамеша натиҷаи дилхоҳ медиҳад. Бояд эътироф кунем, ки низомии муосир тандурустӣ бештар ба таъхиси ва табобат равоӣ шудааст, на ба пешгирии бемориҳо. Аз ин рӯ, зарур аст, ки модели мавҷудайи ҳамкорӣ бо беморон бозбинӣ шавад», - изҳор дошт номбурда. Ба таъкиди коршиносон, табии бояд на танҳо тавсия диҳад, балки ба бемор дар тағйир додани рафтор ва ташаккули одатҳои солим низ кумак расонад.

ВАЗНИ ЗИЁДАТӢ ВА ФАРБЕҶӢ - МУШКИЛИ РӢ БА АФЗОИШ

Сармутахассиси Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Тоҷикистон оид ба бемориҳои дил ва номзади илмҳои тиб Адолат Нарзуллоева дар бораи тағйирёбии омилҳои хавф дар Тоҷикистон маълумот пешниҳод кард. Ба гуфтаи ӯ, дар кишвар як ҳолати ғайримунтазир мушоҳида мешавад. Баъзе омилҳои рафторӣ хавф коҳиш ёфтаанд, вале омилҳои метаболикӣ рӯ ба афзоиш доранд. Масалан, истеъмоли машрубот кам шуда, нишондихандаҳои камҳаракатӣ низ то андозае бештар гардидаанд. Бо вучуди ин,

тақрибан чоряки аҳолии ханӯз аз камфаъолиятии ҷисмонӣ ранҷ мебаранд. Нигаронии бештар ба вазни зиёдатӣ ва фарбеҳӣ рабт дорад. Ба гуфтаи Адолат Нарзуллоева, агар афроди дорӣ вазни зиёдатӣ ва гирифтори фарбеҳӣ якҷо ҳисоб карда шаванд, ин нишондиханда тақрибан нисфи аҳолиро фаро мегирад. Ҳамчунин, афзоиши фарбеҳӣ, сатҳи баланди холестерин ва гипергликемия, яъне баланд шудани миқдори қанд дар хун ба қайд гирифта шудааст.

ТАНҲО 11 ДАРСАД ФИШОРИ ХУНИ ХУДРО НАЗОРАТ МЕКУНАНД

Яке аз рақамҳои ташвишворе, ки дар ҳамоиш пешниҳод шуд, ба назорати фишори хун рабт дошт. Ба гуфтаи Адолат Нарзуллоева, танҳо 11 дарсади аҳолии фишори артериалии худро назорат мекунад. Ҳамзамон, шумораи афроде, ки фишори баланди хун доранд, вале табобати зарурӣ намегиранд, зиёд арзёбӣ шудааст. Вазъ дар байни мардон нигаронкунандатар будааст. Тибқи маълумоти пешниҳодшуда, 83 дарсади мардони гирифтори гипертензия табобат намегиранд. Занҳо бошанд, аз фарбеҳӣ азият мекашанд. Фишори баланди хун метавонад муддати тӯлонӣ бидуни нишона боқӣ монад. Аз ин рӯ, чен кардани мунтазами фишори хун ва мурочиати саривақтӣ ба табии аз роҳҳои муҳими пешгирӣ оризаҳои вазнин, аз ҷумла бемориҳои дилу рағҳо ва сактаи мағзи сар ба ҳисоб мераванд.

ТАШХИСИ БАРВАҚТИ САРАТОН ВА АҲАММИЯТИ СКРИНИНГ

Масъалаи дигаре, ки дар ҳамоиш баррасӣ гардид, пешгирии ва таъхиси барвақти бемории саратон буд. Тибқи маълумоти таҳқиқоти STEPS, ки дар ҷорабинӣ пешниҳод шуд, 87 дарсади занон ҳеҷ гоҳ барои ошқори саратони гарданаки бачадон аз муоина нагузаштаанд.

(Давомаш дар саҳ. 11)

ШОҲҶОИЗАИ «ҶОМӢ ВА НАВОӢ» ва 50 ҳазор сомони ба Марям Исоева

ФИЛМИ МУШТАРАКИ ТОҶИКИСТОНУ ЎЗБЕКИСТОН «ДУРАХШИ АХТАРОН: ҶОМӢ ВА НАВОӢ» ДАР СИНАМОҶОИЗАИ СЕЮМИ МИЛЛИИ «ТОҶИ СОМОН» СОҶИБИ ШОҲҶОИЗА ШУД. МАРОСИМИ ҶАМЪБАСТӢ ВА ҶОИЗАСУПОРӢ ШОМИ 19-УМИ ОКТЯБР ДАР ТЕАТРИ ДАВЛАТИИ АКАДЕМИИ ОПЕРА ВА БАЛЕТИ БА НОМИ САДРИДДИН АЙНИ ДАР ШАҲРИ ДУШАНБЕ БАРГУЗОР ГАРДИД. ДАР ИН МАРОСИМ БЕҲТАРИН ФИЛМҶО, КОРГАРДОНҶО, НАҚШОФАРОН, НАВОРБАРДОРОН, РАССОМОН ВА ДИГАР НАМОЯНДАГОНИ СОҶАИ СИНАМО ҚАДРДОНӢ ШУДАНД.

БАРАНДАИ ШОҲҶОИЗА

Синамоҷоизаи сеюми «Тоҷи Сомон» аз 15-уми октябр дар Душанбе оғоз ёфта, дар доираи он намоиши филмҳои ватанӣ ва хориҷӣ, аз ҷумла филмҳои Эрон, Русия, Ўзбекистон ва Қирғизистон баргузор шуд. Қаблан «Тоҷикфилм» хабар дода буд, ки барои иштирок дар ҷашнвора беш аз 100 филми бадеӣ, кӯтоҳмуддат ва муштарак пешниҳод шудаанд.

Филми «Дурахши ахтарон: Ҷомӣ ва Навоӣ», ки Шохҷоизаи имсоларо ба даст овард, махсули ҳамкории синамогарони Тоҷикистону Ўзбекистон буда, ба зиндагӣ ва муносибати ду чехраи бузурги адабу фарҳанги Шарқ - Мавлоно Абдурахмони Ҷомӣ ва Алишери Навоӣ бахшида шудааст. Филм солҳои 2024-2025 рӯйи навор омада, 16-уми октябр дар кинотеатри «Ватан» нахустнамоиш дода шуд. Он аз ҷониби Муассисаи давлатии «Тоҷикфилм» ва Агентии кинематографияи Ҷумҳурии Ўзбекистон таҳия шудааст.

Гуфта мешавад, ки дар филм дӯсти Ҷомӣ ва Навоӣ ҳамчун рамзи равобита таърихӣ фарҳангии тоҷикону ўзбек инъикос ёфта, ҳамзамон нақши ин ду нобиға дар рушди адабиёт, фарҳанг ва арзишҳои

инсонгароёна нишон дода мешавад. Коргардони тоҷикистони филм қаблан гуфта буд, ки асар дар ду шакл омода шудааст: нусхаи синамоӣ бо давомнокии тақрибан 2 соати 40 дақиқа ва силсилафилми тақрибан 10-соата. Филми «Дурахши ахтарон: Ҷомӣ ва Навоӣ» ба ғайр аз Шохҷоиза дар ду баҳши дигар низ ғолиб омад. Тохир Назар ва Лутфулло Неъматов барои кори расомӣ ва Шухратҷон Камолов барои ороиши либосҳои филм соҳиби ҷоиза гардиданд.

ҶОИЗАИ МАХСУС БА МАРЯМ ИСОЕВА

Пеш аз оғози маросими эълони ғолибони бахшҳои асосӣ ба Марям Исоева, Хунарпешаи халқии Тоҷикистон барои саҳми арзанда дар рушди синамои тоҷик ҷоизаи махсуси раиси шаҳри Душанбе ва 50 ҳазор сомонӣ тақдим гардид.

Марям Исоева аз чехраҳои шинохтаи театру синамои тоҷик буда, даҳсолаҳо дар саҳна ва филм фаъолият кардааст.

ҒОЛИБОНИ «ТОҶИ СОМОН»

Дар бахшҳои гуногуни Синамоҷоизаи сеюми миллии «Тоҷи

Сомон» ин филмҳо ва синамогарон қадрдонӣ шуданд:

- Шохҷоиза - филми «Дурахши ахтарон: Ҷомӣ ва Навоӣ»;
- Беҳтарин филми дебути - Ҷамшод Шоев барои филми «Ансор ва Мубин»;
- Беҳтарин расом - Тохир Назаров ва Лутфулло Неъматов барои филми «Дурахши ахтарон: Ҷомӣ ва Навоӣ»;
- Беҳтарин расоми либос - Шухратҷон Камолов барои филми «Дурахши ахтарон: Ҷомӣ ва Навоӣ»;
- Беҳтарин наворбардор - Наврӯз Саидов барои филми «Моҳӣ барои рафиқ Черчилл»;
- Беҳтарин танзим - Орзу Шарифов ва Нигина Рачабова барои филми «Моҳӣ барои рафиқ Черчилл»;
- Беҳтарин филми кӯтоҳмуддат - Рустам Шоазимов барои филми «Нафас»;
- Беҳтарин филми ҳуҷҷатӣ - Рустам Сатторзода барои филми «Хутали қадим»;

- Беҳтарин филми тасвирӣ - Таҳмина Муъминова барои филми «Пайғом»;
- Беҳтарин нақши занона - Амина Ҳафизова барои филми «Фосилаҳо»;
- Беҳтарин нақши мардона - Пулод Нозимов барои филми «Моҳӣ барои рафиқ Черчилл»;
- Беҳтарин коргардон - Абдулхай Зокиров барои филми «Решаҳо»;
- Беҳтарин филми муштарак - Манзаралӣ Шералӣ барои филми «Хуршеду моҳ»;
- Ҷоизаи махсуси ҳакамон - Мухаммадрабӣ Исмоил барои филми «Ошӯни меҳр»;
- Беҳтарин филми бо ҳуши маснӯӣ офаридашуда - Комилҷон Сафаров барои филми «Дузди офтоб»;
- Беҳтарин филми бадеӣ - Зафар Алӣ барои филми «Сабр»;
- Ҷоиза бахшида ба 35-солагии Истиқлоли давлатии Тоҷикистон - Носир Раҳмон барои филми ҳуҷҷатӣ «Та-раннуми истиқлол»;

- Барои саҳми муносиб дар рушди филмофарии тоҷик - Владимир Малишев, ректори Донишқадаи давлатии умумироссиягии кинематография ба номи С. А. Герасимов (ВГИК).

МУАРРИФИИ КИНОИ МИЛЛӢ

Синамоҷоизаи «Тоҷи Сомон» яке аз чорабиниҳои асосии соҳаи кино дар Тоҷикистон ба шумор меравад. Имсол он тахти унвони «Қадршиносии хунари асил» баргузор шуда, дар қанори озмун намоиши филмҳои хориҷӣ ва барномаҳои фарҳангӣ низ доир гардиданд.

Ҳадафи чорабинӣ, ба гуфтаи созмондиҳандагон, муаррифии дастовардҳои синамои миллӣ, дастгирии филмсозони ҷавон, таҳкими ҳамкории касбӣ ва фароҳам овардани замина барои лоиҳаҳои муштарак бо синамогарони хориҷӣ мебошад.

ГОЛЛИВУДУ БОЛЛИВУД АЗ МО ТАҶРИБА ГИРАНД!

ШӢХӢ Ё ГИЛА?

Шоми 13-уми октябр дар кинотеатри «Суруш» муаррифии сериали «Гулшан»-и коргардон Музаффар Муҳиддин баргузор шуд. Зимни ин чорабинӣ хунарманди шинохтаи тоҷик Лутфулло Давлатов изҳор дошт, ки хунармандони тоҷик аз хунармандони Ҳолливуд кам нестанд.

«Мо, хунармандони тоҷик, аз хунармандони Ҳолливуд кам нестем. Агар онҳо барои иҷрои нақшо ҳазорҳо доллар ҳаққи заҳмат бигиранд, мо бошем, бепул нақш меофарем», - гуфт Лутфулло Давлатов.

Пас аз анҷоми намоиши сериал хунармандонро бори дигар ба саҳна даъват карданд. Дар ҳамин лаҳза Мусулмони Саидмурод, директори силсилаи филми «Гулшан» низ зимни су-

ханронияш бо шӯҳӣ ва як навъ ифтихор гуфт: «Голливуду Болливуд омада, аз мо таҷриба гиранд! Онҳо барои филмбардорӣ ва нақшофарӣ ҳазорҳо-ҳазорҳо доллар мегиранд. Мо бошем, бо меҳр филм меофарем...».

Гарчанде ин гуфтаҳо шояд дар гармии лаҳза ва «омади

гап» садо дода бошанд, дар паси онҳо як ҳақиқати ҷиддӣ ва ҳатто гилае нухуфтааст.

Дар тӯли фаъолияти журналистам борҳо аз хунармандон шунидаам, ки аз ҳаққи заҳмати ночиз ва гонорари нокифоя шикоят мекунанд. Онҳо нақш меофаранд, бо эҳсоси истеъдод

зиндагии қаҳрамонхоро рӯйи парда меоранд, аммо оё меҳнати онҳо ҳамеша ба қадри лозима қадр мешавад?

Шояд яке аз сабабҳои, ки бархе хунармандон ба саҳнаҳои блогерӣ рӯ меоранд, ҳамин мушкил бошад. Вакте имкони дарёфти даромади муносиб дар соҳаи касбии худ маҳдуд мешавад, ҳатто хунарманди соҳибистеъдод маҷбур аст роҳҳои дигари рӯзгузарониро ҷустуҷӯ кунад. Ҳарчанд ин интиҳоби шахсии ҳар кас аст, боиси нигаронист, ки мабодо хунармандони соҳибтаҷриба ва арзанда аз синамо дур шаванд.

Албатта, меҳр ба хунар муҳим аст. Бе муҳаббат ба касб наметавон асари таъсирбахш офарид. Аммо танҳо меҳр зиндагии хунармандро пеш намебарад. Барои рушди синамо маблағгузорӣ, шароити муносиб, қадршиносии касбӣ ва пардохти

одилонаи ҳаққи заҳмати эҷодкорон низ зарур аст.

Хунармандони мо метавонанд аз Ҳолливуду Болливуд кам набошанд, аммо барои расидан ба сатҳи онҳо танҳо истеъдоду меҳр кофӣ нест. Синамо сармоягузори меҳоҳад, то истеъдод рушд кунад ва меҳнат қадр гардад.

Худо кунад, ки ҳам синамои тоҷик рушд кунад ва ҳам хунармандони он соҳиби қадру қимати шоиста бошанд. Бигзор рӯзе фаро расад, ки хунармандони мо на аз ночорӣ, балки аз рӯйи интиҳоби озод ба ҳар саҳна бароянд ва барои хунару заҳматашон ҳаққи муносиб бигиранд.

Зеро, синамо бо пул рушд мекунад, бо меҳр зинда мекунанд ва бо хунари асил дар хотираи мардум ҷовидон мешавад!

Абдурахмон РАҲМОҶОВ,
журналист

АЗ НОРАСОИИ ОБ ТО ҲОСИЛИ ФАРОВОН

Таҷрибаи сабақомӯзи хоҷагии деҳқонии Саидҷон Раҳмонбердиев

ОБ - МАНБАИ ҲАЁТ ВА РИЗҚИ МАРДУМ

Дар кишварҳои Осиёи Марказӣ об натавонанд манбаи ҳаёт, балки сарчашмаи ризқи мардум ба шумор меравад, зеро ҳудуди 60-70%-и аҳоли дар деҳот зиндагӣ карда, як пора нонашонро туфайли киштукори маҳсулоти ғуноғуни кишоварзӣ ба даст меоранд. Соҳаи кишоварзӣ дар рушди иқтисодиёт низ нақши муҳим дошта, баланд бардоштани ҳосилнокии замин яке аз ҳадафҳои асосии стратегияи кишварҳои ин минтақа маҳсуб меёбад, аммо самаранокии заминҳои кишоварзӣ аз дастрасӣ ба захираҳои об вобастагӣ дорад. Аз ин лиҳоз, ҷорӣ намудани технологияҳои муосири обёрӣ, кам кардани талафоти об ва баланд бардоштани сатҳи донишу малакаи кишоварзон доир ба истифодаи захираҳои об натавонанд рушди хоҷагиҳои алоҳида, балки ба таҳкими амнияти озуқаворӣ ва баланд бардоштани сатҳи зиндагии аҳолии деҳот мусоидат мекунад.

Лоихаи миллии идоракунии захираҳои об, ки аз ҷониби ташкилотҳои ХЕЛВЕТАС ва АКТЕД бо дастгирии Ҳукумати Швейтсария амалӣ карда мешавад, ба татбиқи принципҳои идоракунии ҳамгироёнаи захираҳои об равона гаштааст. Яке аз самтҳои муҳими фаъолияти лоихаи мазкур баланд бардоштани самаранокии истифодаи об дар хоҷагиҳои деҳқонии қисмати тоҷикистони хавзаҳои дарёи Сир мебошад. Лоиха ба кишоварзон дар азхудкунии технологияҳои сарфакоронаи об, гирифтани донишҳои амалӣ ва истифодаи самаранокии захираҳои обӣ кумак мерасонад. Ташкили китъаҳои намоишӣ, гузаронидаани омӯзиш дар байни деҳқонон ва ҷалби худӣ хоҷагиҳои деҳқонӣ ба татбиқи технологияҳои нава ҳадафҳои асосии фаъолияти лоиха мебошанд.

Таҷрибаи қаҳрамони мо Саидҷон Раҳмонбердиев намунаи олиӣ он аст, ки ҷӣ гуна дастгирии лоиха, донишҳои нава ташаббуси худӣ кишоварз метавонанд ба тағйироти воқеӣ дар хоҷагиҳои деҳқонӣ оварда расонанд.

АЗ МУШКИЛОТИ ОБЁРӢ ТО ҶУСТУҶӢ РОҶӢ ҲАЛЛИ МАСЪАЛА

Саидҷон Раҳмонбердиев роҳбари хоҷагии деҳқонии ба номи “А. Раҳмонбердиев”-и ноҳияи Бобоҷон Ғафурови вилояти Суғд мебошад. Масоҳати умумии заминҳои хоҷагӣ панҷ гектар буда, қисми асосии заминро боғҳои мевадиханда ташкил мекунад, ки дар он заминҳо себ, шафтолу, зардолу, гелос ва нок парвариш карда мешавад. Дар китъаҳои

дигари замин пахта, тамашк ва дигар зироатҳои кишоварзӣ кишт мешавад. Қаблан дар ин хоҷагӣ бештар аз усулҳои анъанавии обёрӣ истифода мебарданд, ки меҳнати зиёдро талаб карда, боиси талафоти барзиёди об мегашт. Дар натиҷа, на ҳамеша имконияти сари вақт об додани тамоми китъаҳои замин фароҳам меомад ва ин боиси талафоти ҳосил мегашт. Мушқили дигар нокифоя будани донишҳои амалии аъзои хоҷагӣ оид ба муайян намудани меъёри дурусти обёрӣ, ҷен кардани ҳаҷми оби истифодашаванда ва интиҳоби технологияҳои мувофиқ буд. Ҳамаи ин омилҳо ба раванди парвариши боғ таъсири манфӣ мерасониданд ва зарурати ҷустуҷӯи роҳҳои самараноктари истифодаи обро ба миён меоварданд.

ОМӢЗИШЕ, КИ БА АМАЛ ТАБДИЛ ЁФТ

Аз соли 2020 Саидҷон Раҳмонбердиев дар доираи лоихаи Миллии идоракунии захираҳои об ҳамчун машваратчи лоиха фаъолият дошт. Ҳамсараш Шаҳодат низ дар ин лоиха фаъолона иштирок намуда, дар боғи оилавӣ китъаи намоишӣ ташкил карданд. Ҳадафи асосӣ ҷорӣ намудани усулҳои самаранокии обёрӣ ва нишон додани имкониятҳои амалии технологияҳои сарфакоронаи об буд. Ҳамсараш Шаҳодат низ дар ин лоиха фаъолона иштирок намуда, дар боғи оилавӣ китъаи намоишӣ ташкил кард. Саидҷон дар бораи усулҳои ҷенкунии об, меъёри обёрӣ ва технологияҳои мувофиқ барои парвариши боғҳои мевадиханда маълумоти кофӣ надошт. Аммо баъди шомил шудан ба лоиха ӯ дар омӯзишҳо, рӯзҳои корҳои саҳроӣ ва вохӯриҳои марбут ба парвариши боғ ва истифодаи технологияҳои сарфакоронаи обёрӣ фаъолона иштирок намуд. Шаҳодат Раҳмонбердиева низ дар рафти омӯзишҳо оид ба парвариши дарахтони мевадиханда, истифодаи самаранокии об, баланд бардоштани ҳосилхезии замин, мубориза

бо ҳашароти зараррасон, муайян кардани меъёри обёрӣ ва истифодаи таҷхизоти муосир донишҳои нава ба даст овард. Ин омӯзишҳо заминаи мусоидро фароҳам оварданд, то донишҳои гирифташонро дар хоҷагии деҳқонии худ татбиқ намоянд.

САРМОЯГУЗОРИИ МУШТАРАК БА САРФАИ ОБ

Барои ҷорӣ намудани технологияҳои сарфакоронаи обёрӣ лоиха ба хоҷагӣ кумаки моддиро техникаи расонида, корҳо ба маблағгузори муштарак роҳандозӣ шуданд: 70 фоизи хароҷотро лоиха ва 30 фоизи боқимондари худӣ хоҷагӣ бар дӯш гирифт. Саидҷон Раҳмонбердиев ташаббус нишон дода, ба хотири пешравии хоҷагии деҳқонияш аз ҳисоби маблағҳои шахсии худ обанбори захиравӣ сохт ва манораи обтаъминкунӣ насб намуд. Лоиха бошад, кубурҳо, таҷхизоти ва дигар маводи заруриро пешниҳод карда, барои насби онҳо мусоидат намуд. Дар натиҷа, дар як гектар боғи себ низомии обёрӣ катрагӣ ҷорӣ карда шуд. Ин технология имкон медиҳад об ба решаи дарахтон расонида шуда, талафоти кам ва самаранокии истифодаи захираҳои об баланд бардошта шавад.

Бо дастгирии лоиха дар хоҷагӣ панелҳои офтобӣ насб карда шуданд, ки барои таъмини қори таҷхизоти обтаъминкунӣ ва обёрӣ истифода шуда, вобастагии хоҷагиро аз қатъшавии нерӯи барқ коҳиш медиҳанд.

Ҳамзамон, барои ҷен кардан ва назорати ҳаҷми оби истифодашаванда асбобҳои обченкунии ВЧ-25 ва ВЧ-50 насб гардиданд. Ин таҷхизоти кишоварзон имкон медиҳанд, ки ҳаҷми оби сарфшударо дақиқтар муайян намуда, барои тақсими дуруст ва истифодаи оқилонаи он қарорҳои асоснок қабул намоянд.

ТАҒЙИРОТЕ, КИ ДАР БОҶ НАМОЁН АСТ

Тавре худӣ Саидҷон Раҳмонбердиев мегӯяд, ҷорӣ намудани

низомии нава обёрӣ ва парвариши ниҳолҳои нава дарахтон дар боғ ба беҳтар шудани ҳосилнокии мусоидат намуд.

«Мо як гектар боғро ба обёрӣ катрагӣ гузаронидем. Дарахтони кӯҳнаро иваз карда, ниҳолҳои ҷавон шинондем. Ҳосилнокӣ хеле баланд шуд. Соли гузашта зардолу он қадар фаровон буд, ки ҳатто натавонистем тамоми ҳосилро ҷамъоварӣ кунем. Имсол низ ҳосили хуб гирифтем. Шафтолу ҳам фаровон аст. Тафовут нисбат ба солҳои пеш хеле калон мебошад», - мегӯяд Раҳмонбердиев.

Имрӯз меваи истеҳсолкардаи хоҷагӣ дар бозорҳои шаҳри Хучанд ва ноҳияи Бобоҷон Ғафуров ба фурӯш бароварда мешавад.

ТАҶРИБАИ ХУДРО БА ДИГАРОН МЕОМӢЗОНАНД

Яке аз натиҷаҳои муҳими ҳамкориҳои Саидҷон Раҳмонбердиев бо лоиха паҳн кардани дониш ва таҷрибаи андӯхта миёни кишоварзон аст. Ӯ бо деҳқонон ва аъзои ассотсиатсияҳои истифодабарандагони об ҳудуди 15-20 машғулияти муфиди омӯзишӣ гузаронида, дар бораи роҳи усулҳои нава парвариши зироат, истифодаи таҷрибаи пешқадам, баҳисобгирии захираҳои об, технологияҳои нава, ки самаранокии обёриро таъмин менамоянд, маълумот додааст.

«Аввал худамон омӯхтем, баъд ба дигарон низ омӯзониданро оғоз кардем. Имрӯз ҳар касе, ки ба хоҷагии мо меояд, метавонад бо ҷашми худ бинад, ки дар натиҷаи истифодаи дурусти об ба ҷӣ ноил шудан мумкин аст. Ҳоло ҳамсояҳои мо низ ба ҷорӣ намудани низомии обёрӣ катрагӣ шуруъ кардаанд», - нақл мекунад Саидҷон Раҳмонбердиев.

Ин таҷриба нишон медиҳад, ки китъаҳои намоишӣ ва омӯзишӣ амалӣ метавонанд барои паҳн кардани усулҳои пешқадами кишоварзӣ заминаи мусоид фароҳам оранд. Ҳамин тавр, таъсири лоиха аз ҳудуди як хоҷагӣ берун рафта, ба мубодилаи дониш ва ташаккули таҷрибаи

сарфакоронаи истифодаи об дар байни кишоварзони ноҳия мусоидат мекунад.

АРЗИШИ ОБРО БОЯД ДОНИСТ

Ба андешаи Саидҷон Раҳмонбердиев, дастоварди асосии ҳамкорӣ дар доираи лоихаи мазкур танҳо афзоиши ҳосилнокии нест. Тағйир ёфтани муносибати кишоварзон ба захираҳои об низ аҳамияти калон дорад.

«Муҳимтар аз ҳама, муносибати мо ба об дигар шуд. Имрӯз мо арзиши воқеии онро дарк мекунем ва мекушем, ки ҳар метри мукабаби обро то ҳалли имкон самаранок истифода барем», - таъкид мекунад қаҳрамони мо.

ОБЁРИИ ҚУБУРӢ: РОҶӢ ДИГАРИ КОҶИШИ ТАЛАФОТИ ОБ

Дар баробари обёрӣ катрагӣ, технологияи обёрӣ қубурӣ низ яке аз усулҳои самараноки тақсими об дар заминҳои кишоварзӣ ба ҳисоб меравад. Ин усул имкон медиҳад, ки об ба ҷӯякҳо нисбатан баробар тақсим шуда, талафоти он ва хароҷоти меҳнат кам карда шавад. Обёрӣ қубурӣ метавонад талафоти оби партовро 5-8 фоиз коҳиш дода, сарфи обро то 20 фоиз кам намояд. Ҳамчунин, истифодаи замин 2-5 фоиз афзоиш ёбад ва ҳосилнокии то 10 фоиз баланд гардад. Муҳлати бозгашти маблағгузори ба ин усул 4-5 сол арзёбӣ мешавад.

ТАВСИЯИ КИШОВАРЗ БА ҲАМКАСБОНАШ

Саидҷон Раҳмонбердиев ба кишоварзоне, ки ҳанӯз дар омӯзишҳои лоиха иштирок накардаанд, тавсия медиҳад, ки барои баланд бардоштани дониш ва малакаи худ аз ҷунин имкониятҳо истифода баранд. Ба андешаи ӯ, азхуд кардани усулҳои муосири кишоварзӣ ва истифодаи самаранокии об метавонад ба беҳтар шудани ҳосилнокии замин ва сатҳи зиндагии оилаҳои деҳқонон мусоидат намояд.

БЕМОРИҲОИ ҒАЙРИСИРОЯТӢ

(Аввалаш дар сах. 8)

Коршиносон таъкид карданд, ки ошкор шудани беморӣ дар марҳалаҳои аввал имкони табобати муваффақро бештар мекунад. Дар Тоҷикистон ваксинатсия бар зидди вируси папилломаи инсон низ қорӣ шудааст. Дар ҳамоиш зикр шуд, ки фарогирии духтарон бо ин вакцина натиҷаҳои мусбат нишон медиҳад. Бо вучуди ин, эмгузаронӣ бояд бо чораҳои дигар пешгирикунанда, аз ҷумла густариши скрининг, ташхиси барвақт ва баланд бардоштани маърифати тиббии аҳоли пурра карда шавад.

МАСЪУЛИЯТИ МУШТАРАК

Яке аз мавзӯҳои бахсбарангези ҳамоиш концепсияи хоҳиши зарар буд. Иштирокдорони ҳамоиш зарурати ҷустуҷӯи роҳҳои амалии кам кардани таъсири омилҳои хавфро баррасӣ карданд. Дар ин замина, яке аз баромадкунандагон маъсалаи хоҳиши зарари вобаста ба истеъмоли тамокуро матраҳ намуда, ба нақши навоҷариҳои технологӣ ишора кард. Гуфта шуд, ки никотин сабаби мустакими саратон нест. Маҳз никотин вобастагӣ ба тамокукаширо ба вучуд меорад. Ҳангоми сӯختани тамоку дуд ва моддаҳои зараровар, аз ҷумла пайвастиҳои кансерогенӣ ҳосил мешаванд. Дар сурати гарм кардани тамоку то ҳарорати камтар аз 350 дараҷаи Селсия, ба ҷойи дуд аэрозол ба вучуд меояд, ки метавонад миқдори баъзе моддаҳои зарароварро дар муқоиса бо дуди сигорҳои маъмулӣ хоҳиш диҳад. Бо вучуди ин, кам шудани миқдори баъзе моддаҳои зараровар маънои безарар будани маҳсулоти тамокудорро надорад. Никотин вобастагӣ ба вучуд меорад ва истифодаи маҳсулоти дорои тамоку ё никотин метавонад ба саломатӣ хатар дошта бошад.

Нуктаи меҳварии ҳамоиш ин буд, ки бемориҳои ғайрисироятӣ аксаран дар муддати тӯлонӣ инкишоф меёбанд ва то замони пайдо шудани нишонаҳо метавонанд ба саломатии инсон таъсири ҷиддӣ расонанд. Аз ин рӯ, пешгирии онҳо набояд танҳо баъд аз ташхис оғоз шавад. Назорати мунтазами фишори хун, ғизои солим, фаъолияти ҷисмонӣ, даст кашидан аз одатҳои зараровар, эмгузаронӣ ва ташхиси барвақт аз ҷумлаи тадбирҳои мебошанд, ки метавонанд хавфи бемориҳои ғайрисироятиро коҳиш диҳанд. Коршиносон таъкид карданд, ки барои расидан ба натиҷаи устувор ҳамкориҳои табибон, ниҳодҳои давлатӣ ва ҳуди аҳоли зарур аст.

Усмон РАҲИМЗОДА

НИГОҲДОРИИ РОҲ

Аз масъулият то иқтидор

Роҳ танҳо масири ҳаракати воситаҳои нақлиёт нест. Роҳ пайванди инсон бо инсон, деҳа бо шаҳр, истеҳсолкунанда бо бозор ва имрӯз бо фардост. Арзиши роҳ на танҳо бо дарозӣ, пахноӣ ё маблағи барои бунёди он сарфшуда, балки бо назардошти имконияте муайян мегардад, ки он барои зиндагии мардум, рушди иқтисод ва пешрафти ҷомеа фароҳам меорад. Аз ин рӯ, нигоҳдории роҳ на кори мавсимӣ, балки масъулияти доимӣ дар назди давлат, ҷомеа ва наслҳои оянда мебошад.

Сохтори роҳ қабатҳои зербиноӣ, рӯйпӯши роҳ, иншооти обпарто, ҷӯйборҳо, кубурҳо, пулҳо, деворҳои муҳофизатӣ, аломатҳои роҳ, хатҳои уфуқии роҳнамо ва дигар унсурҳои муҳандисиву бехатариро дар бар мегирад. Ҳар яке аз ин ҷузъҳо вазифаи муайян дошта, дар таъмини устуворӣ, дарозумрӣ ва бехатарии роҳ нақши муҳим мебозад. Масалан, агар рӯйпӯши роҳ сифати баланд дошта бошад, вале низомии обпарто дуруст фаъолият накунад, ҷамъшавии об метавонад ба зерқабатҳои роҳ зарар расонад. Ҳамин тавр, осеби як ҷузъ ба назар хурд метавонад тадричан ба мушкилоти ҷиддии муҳандисӣ табдил ёбад.

Аз ин ҷост, ки муносибат ба роҳ бояд муносибати низомманд, илмӣ ва дурбинона бошад. Бунёди роҳ оғози қор аст, на анҷоми он. Пас аз ба истифода супоридани иншоот давраи муҳимтарини дигар - нигоҳдорӣ, ҳифз ва таъмини фаъолияти мунтазами он оғоз мегардад. Таҷрибаи ҷаҳонӣ собит кардааст, ки ҳар қадар роҳ бо сифати баланд сохта шавад ҳам, бе нигоҳубини мунтазам бо мурури вақт фарсуда мегардад. Таъсири нақлиёти вазнин, тағйирёбии ҳарорат, боришот, намӣ, офтоб, фаромадани сел, сангрэзӣ ва дигар омилҳои табиӣ тадричан ба ҳолати роҳ таъсир мерасо-

нанд. Ҳамон тавре Идораи федералии роҳҳои автомобилгарди Иёлоти Муттаҳида таъкид кардааст: “Сари вақт анҷом додани корҳои хифзӣ метавонад раванди фарсудашавиро суст намуда, муҳлати истифодаи роҳро дароз ва ҳарҷоти таъмири бозсозиро кам кунад”.

Таҷрибаи нигоҳдории роҳи Душанбе — Чанок собит намуд, ки нигоҳдории роҳ набояд танҳо баъд аз пайдо шудани мушкилоти ҷиддӣ оғоз гардад. Хуб аст, агар нуксон дар марҳилаи ибтидоӣ ошкор ва бартараф карда шавад. Масалан, тарқиши хурди рӯйпӯши роҳ метавонад дар назари аввал ночиз намояд. Аммо агар тавассути он об ба қабатҳои поёнии роҳ ворид шавад, бо таъсири боришот, ҳаракати нақлиёт ва тағйирёбии ҳарорат осеб тадричан васеъ мегардад. Дар чунин ҳолат қор, ки дар оғоз бо таъмири маҳдуд ҳалшаванда буд, метавонад ба таъмири гаронарзиш табдил ёбад. Ин мисол далели он аст, ки пешгирии аз бартарафсозии оқибатҳо оқилонатар аст. Роҳро бояд пеш аз он ки хароб шавад, хифз кард.

Ҷумҳурии Тоҷикистон бо релефи асосан қӯҳсор, фарқиҳои баландии ҷуғрофӣ ва гуногунии шароити иқлимӣ фарқ мекунад. Ин хусусият ба сохтмон, истифода ва нигоҳдории роҳҳои автомобилгард таъсири бевосита мерасонанд. Дар баъзе минтақаҳо, ҳоса масири Душанбе — Чанок роҳ аз дараҳои танг, нишебҳои баланд ва қитъаҳои хавфнок қӯҳӣ мегузарад. Дар чунин мавзӯ эҳтимоли сангрэзӣ, ярҷ, фаромадани тарма ва селбениҳоят зиёд аст. Дар фасли зимистон барфу яхбандӣ ҳаракати нақлиётро мушкил гардонид, дар фасли баҳор обшавии барф ва боришоти шадид метавонад ба иншооти обпарто ва устувории нишебҳо таъсир расонад. Бинобар ин, Ҳу-

кумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳулоса омад, ки механизми инноватсиониро аз рӯйи низомии толлинг дар хизматрасонӣ ва идоракунии роҳи Душанбе-Чанок мавриди амал қарор диҳад ва тибқи шартномаи консессионӣ нигоҳдории шохроҳи автомобилгарди Душанбе-Чанок ба зиммаи филиали Ширкати саҳомии «Инновейтив Роуд Солюшнз ЛТД» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон вогузор шуд. Меҳоҳам як нуктаи муҳимро таъкид наоям, ки пули барои истифодаи роҳ пардохтнамудаи аҳоли барои дар ҳолати хуб нигоҳ доштани роҳ, бехтар намудани инфрасохтори нигоҳдории он ва харидории техникаву механизмҳои замонавӣ ҳарҷ мешавад. Давоми фаъолият собит шуд, ки пулакӣ кардани ин роҳ тадбири оқилона буда, пеш аз ҳама, барои беҳдошти ҳолати роҳи стратегияи кишвар дахл дорад.

Эътироф бояд кард, ки роҳи мавриди назар то пурра бозсозӣ шудан душворгузар маҳсуб мешуд. Мардум азобҳои дар роҳҳои пурпечубу хатарноки Душанбе-Айнӣ-Панҷакент, Душанбе-Айнӣ-Ҳучанд, махсусан ағбаи Анзоб кашидашонро ҳеҷ вақт фаромӯш намекунанд. Мусофирону ронандагон ҳафтаҳо дар Майхӯра ё мавзеи «Ветерок»-и ноҳияи Айнӣ шабхоро рӯз мекарданд. Аз сабаби зиёд будани теъдоди мусофирон ҳама тавассути тайёра ба шаҳри Ҳучанд рафта наметавонистанд. Ба шаҳри Панҷакенту ноҳияи Айнӣ дар фасли зимистон аз Душанбе ва Ҳучанд рафтуомад имконнопазир гардида, танҳо ба воситаи шаҳри Самарқанди Ҷумҳурии Ўзбекистон имкони ба водии Зарафшон рафтан мавҷуд буд.

Аз ҷониби дигар, ваъзи нугувори роҳ боиси он мегардид, ки ронандагон ҳарҷоти зиёдатӣ намоёнд. Бинобар ҳолати нугувори роҳ мошинҳо,

сарфи назар аз сабукрав ва ё боркаш будан, зуд — зуд вайрон шуда, боиси норухати ва ҳарҷоти зиёдатӣ мегардиданд. Аз ин рӯ, нигоҳдории роҳи Душанбе - Чанок хусусияти пешгирикунанда, мавсимӣ ва ҳамзамон фаврӣ касб кардааст. Яъне, омодагӣ ба зимистон бояд пеш аз фаро расидани сармо оғоз мегардад, ҳамчунин, имкони воқуниши фаврӣ ба ҳодисаҳои ғайриҷаҳишдошт низ ҳамеша таъмин мебошад.

Дар ин раванд тоза нигоҳ доштани ҷӯйборҳо, кубурҳои обгузар ва дигар иншооти обпарто муҳим мебошад. Вақте ки партов, лой ё сангу шағал роҳи ҷараёни обро мебандад, об метавонад ба рӯйи роҳ баромада, канорҳо ва қабатҳои онро осеб диҳад. Дар минтақаҳои қӯҳӣ чунин ҳолат метавонад ба шуста шудани қисми роҳ ё вайрон гардидани иншооти муҳофизатӣ боис гардад. Пайдо шудани тарқишҳои нав, афзоиши сангрэзӣ ё осеб дидани деворҳои муҳофизатӣ бояд сари вақт пешгирӣ шавад. Аз ин лиҳоз, дар чунин қитъаҳо мушоҳидаи мунтазам, арзёбии муҳандисӣ ва андешидани чораҳои пешгирикунанда зарур ва ногузир аст.

Дар фасли зимистон бошад, тоза кардани барф, қоркарди қитъаҳои яхбаста бо маводи зиддилағзӣш, назорати ҳолати пулҳо ва гузаргоҳҳо, инчунин, омода нигоҳ доштани техникаи махсус самти афзалиятноки фаъолияти кормандони “IRS” ба шумор меравад. Ҳамчунин, таъмини захираи сӯзишворӣ, маводи зиддилағзӣш, таҷхизоти барфрӯбӣ ва воситаҳои муҳофизатии кормандон низ ҷузъи муҳими омодагӣ маҳсуб мешавад.

Табиист, ки бунёди роҳ маблағгузории зиёд, истифодаи техникаву мавод ва ҷалби мутахассисони соҳибтаҷрибаро талаб мекунад. Агар баъд аз ба истифода супоридани иншоот ба ҳолати техникаи он таваҷҷуҳи зарурӣ зоҳир нашавад, агар нуксонҳои хурд сари вақт бартараф нагарданд, эҳтимоли зарурати таъмири асосӣ ё бозсозии пурра меафзояд. Ин раванд на танҳо ҳарҷотро зиёд мекунад, балки боиси маҳдуд шудани ҳаракати нақлиёт, таъхири интиқоли бор ва норухатии мусофирон низ мегардад.

Ҳулоса ин аст, ки нигоҳдории роҳро бояд на ҳарҷоти дуюмдараҷа, балки сармоягузорӣ ба амният, устувории иқтисодӣ ва ҳифзи дороии давлатӣ арзёбӣ намуд.

Бобочони НЕЪМАТУЛЛО

СИГОРИ
ЭЛЕКТРОНӢ ЧАНД
СОЛ ПЕШ ҲАМЧУН
ҶОЙГУЗИНИ
«КАМЗАРАР»-И
СИГОРИ МАЪМУЛӢ
ТАБЛИҒ МЕШУД.
БИСЁРИҶО ТО ҲОЛ
ГУМОН МЕКУНАНД,
КИ ОН ТАНҶО
БӢҒИ ХУШБӢӢ
ИСТЕҲСОЛ
МЕКУНАД
ВА БАРОИ
ШУШ ЗАРАРЕ
НАДОРАД. АММО
МУТАХАССИСОН
НАЗАРИ ДИГАР
ДОРАНД...

СИГОРИ ЭЛЕКТРОНӢ

Аз вобастагӣ то зарари ҷиддӣ ба саломатӣ

ДУД АЗ КУҶО БА ВУҶУД МЕОЯД?

Вейп ё ҳамон сигори электронӣ мӯеъеро гарм мекунад, ки хангоми нафаскашӣ ба шакли аэрозол вориди шуш мешавад. Ин аэрозол танҳо «бӯғи об» нест. Он метавонад никотин, зарраҳои бисёр майда, моддаҳои хушбӯйкунанда ва дигар пайвастагиҳои кимиёвиро дар бар гирад. Созмони ҷаҳонии тандурустӣ таъкид мекунад, ки партовҳои сигорҳои электронӣ дорои никотин ва моддаҳои захролуд буда, барои ҳам истифодабаранда ва ҳам одамони атроф хатар доранд.

НИКОТИН - САБАБИ АСОСИИ ВОБАСТАГӢ

Мушкили асосии аксари сигорҳои электронӣ мавҷуд

дияти никотин аст. Никотин моддаи саҳт одаткунанда мебошад. Истифодаи пайваста мағзи инсонро ба гирифтани микдори муайяни он одат мебахшад ва бо гузашти вақт шахс барои эҳсоси ҳамон таъсир метавонад бештар вейп истифода кунад.

Аломатҳои вобастагӣ одатан хоҳиши саҳти истифода, асабоният хангоми набудани вейп, натавонистани қатъи он ва зиёд кардани микдори истеъмол мебошанд. Хангоми даст кашидан аз никотин эҳсоси изтироб, асабоният, мушкили хоб, хоҳиши диққат, зиёд шудани иштиҳо ва хоҳиши саҳти дубора истифода кардан мумкин аст. Одатан ин нишонаҳо муваққатӣ буда, бо гузашти вақт сабуктар мешаванд.

Хатар махсусан барои наврасон бештар аст. Мағзи инсон то солҳои ҷавонӣ рушди

худро идома медиҳад ва никотин метавонад ба ин раванд таъсири манфӣ расонад.

Созмони ҷаҳонии тандурустӣ истифодаи никотинро дар наврасон бо паёмадҳо барои рушди мағз, омӯзиш ва ҳолати равонӣ алоқаманд медонад.

БА ШУШУ ДИЛ ЧӢ МЕРАСАД?

Маркази назорат ва пешгирии бемориҳои ИМА мегӯяд, ки аэрозоли вейп метавонад моддаҳои эҳтимолан саратонзо ва зарраҳои хурдтаринро дар бар гирад, ки ба қисмҳои амиқи шуш ворид мешаванд. Таъсири кӯтоҳ ва дарозмуддати ҳамаи намунаҳои сигорҳои электронӣ ханӯз пурра омӯхта нашудааст, вале маълумоти мавҷуда барои «бехатар» номидани онҳо асос намедиҳад.

Табибон ҳамчунин ба таъсири никотин ба системаи дилу рағҳо ишора мекунанд. Он метавонад тапиши дил ва фишори хунро зиёд кунад. Истифодаи муштараки вейп ва сигори маъмулӣ низ роҳи бехатар нест; чунин «истифодаи дугона» зарари вобаста ба никотин ва дигар моддаҳоро аз байн намебарад.

Хатари дигар ба одамони атроф дахл дорад. Аэрозоли сигори электронӣ метавонад дар дохили хона зарраҳои майда, никотин ва дигар моддаҳоро зиёд кунад. Аз ин рӯ, истифодаи вейп дар ҳузури кӯдак, зани ҳомила ё шахси гирифтори бемории шуш дил набояд кори безарар ҳисобида шавад.

ҶАРО ҶАВОНОН ЗУДТАР ОДАТ МЕКУНАНД?

Таъми мева, ширинӣ ва нӯшокиҳо, бӯйи хуш, баста-

бандии рангоранг ва шакли замонавии дастгоҳ вейпро барои ҷавонон ҷалибтар мекунад. Созмони ҷаҳонии тандурустӣ хушдор медиҳад, ки чунин тарроҳӣ ва табиғ метавонад ҷавононро ҷалб кунад, ки қаблан умуман сигор намекашиданд. Дар соли 2025 СҶТ шумораи истифодабарандагони сигорҳои электрониро дар ҷаҳон беш аз 100 миллион нафар арзёбӣ кард ва аз миёни онҳо ҳадди ақал 15 миллион нафар наврасони 13-15-сола буданд.

ЧӢ ГУНА АЗ ВОБАСТАГӢ МЕТАВОН РАҶО ШУД?

Табибон тавсия медиҳанд, ки шахс пеш аз ҳама рӯзи мушаххаси қатъи вейпро муайян кунад ва сабабҳои дасткашиданиро нависад. Дастгоҳ, мӯеъ ва дигар лавозимоти вейпро аз хона ва ҷойи кор дур кардан низ муҳим аст.

Бояд ҳолатҳое, ки хоҳиши вейпро зиёд мекунад, аз ҷумла - қаҳва, нишаст бо дӯстони сигоркаш, изтироб ё бекорӣ муайян шуда, барои онҳо ҷойгузин ёфт шавад, монанди - роҳгардӣ, машқи ҷисмонӣ, обнӯшидан, нафаскашии амиқ ё машғул шудан ба кори дигар.

Дар рӯзҳои аввал хоҳиши никотин метавонад саҳт бошад. Мутахассисон маслиҳат медиҳанд, ки ин марҳала танҳо паси сар карда намешавад, бинобар ин бо духтури оилавӣ, терапевт ё мутахассиси вобастагиҳо машварат кардан ғоида дорад. Табиб вобаста ба вазъи шахс метавонад востҳои исботшудаи идора кардани нишонаҳои тарки никотинро тавсия диҳад.

Муҳимтар аз ҳама ноумед набояд шуд ва ин воситаи зараррасонро аз зиндагӣ дур бояд кард.

Ҷолаънома

Ҳамал
21.03 - 20.04

Чизе садди роҳи марому максадҳои зодагони мучали ҳамал гашта наметавонад. Дӯстону наздикон ва ҳамкорон шуморо дастгирӣ мекунанд. Ягона чизе, ки дар ин ҳафта шуморо норозат месозад, ин норасоии қувва, вақт ва пул аст.

Саратон
22.06 - 23.07

Дар ин ҳафта хеле серкор мешавад. Баъзеҳо соҳиби фарзанд мешаванд ё маъракаи калон баргузир мекунанд. Бо вучуди серкорӣ оилаи худро фаромӯш насозед. Эҳтимол дар ин ҳафта аз ҳиёлати нафари бароятон хеле азиз оғаҳӣ пайдо мекунад.

Мизон
25.09 - 22.10

Зодагони мучали мизон ханӯз ҳам аз мушкilotи рӯзҳои пеш раҳо ёфта наметавонанд. Баъзеҳо кори арзанда пайдо мекунанду бархеи дигар вазъи молиявиро бехтар месозанд. Тавассути шабакаҳои интернетӣ ба муносибати ошиқона роҳ надихед.

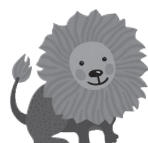
Ҷаддӣ
22.12 - 20.11

Барои ба ҳулосаи даркорӣ омадан танҳоиро ихтиёр намоед.

Савр
21.04 - 21.05

Зодагони мучали савр дар ин ҳафта дар фикри бехтар сохтани вазъи зиндагии худ мешаванд. Маслиҳатҳои хуб дар ин ҷода нафарони калонсоли оилаатон буда метавонанд. Хуроқҳои аз ҳад зиёд серғизо айни замон ба саломатияшон зарар мерасонад.

Асад
23.07 - 22.08

Дар ин ҳафта имкон дорад, ки қобилиятҳои сухандонӣ, ҳозирчавобӣ, зебоиву фатонати худро нишон диҳед. Хангоми дар маъракае ширкат варзидан дар маркази диққат қарор мегиред. Дар дигар ҷодаҳои зиндагӣ ягон ҳодисаи муҳиме дида намешавад.

Ақраб
23.10 - 22.11

Дар қасбу қор ба танбалӣ роҳ надихед, ба тафтиши ногаҳонӣ омода бошед, вағарна ҷои қорро аз даст медихед. Агар мучаррад бошед, бо аввалин нафаре, ки нисбатан майлу рағбатро ҳис мекунад, муносибати ошиқона оғоз накунад.

Далв
21.01 - 19.02

Дар давоми ҳафта зодагони мучали далв бо қорҳои муҳиму фаврӣ банд намешаванд. Зиндагياتон ба маҷрои нав меағрояд, вале муноқишаҳои хурд бо ҳамкорон таъбатонро хира месозад. Бадҳоҳон қўшиши ба шумо зарар расониданро мекунанд.

Ҷавзо
22.05 - 21.06

Ҳафта барои васеъ сохтани тиҷорат, қарз гирифтани маблағи пулӣ, бастани ақди никоҳ созгор нест. Нисбати атрофиён меҳрубонтар бошед, бо кинояву нешзани касеро наранҷонед. Ҳодисаи муҳиме дар ин ҳафта рух намедиҳад.

Сунбула
23.08 - 22.09

Барои ба даст овардани таваҷҷуҳи нафароне, ки дар қасбу қоратон мададгор ва пуштибони шумо мегарданд, бояд аз таҳти дил қўшиш ба харҷ диҳед. Дар муҳаббат тавре рафтор намоед, ки шахси дўстдоштаатон аз шумо наранҷад.

Қавс
25.11 - 21.12

Зодагони мучали қавс бо вучуди пеш омадани мушкilotи ногаҳонӣ бояд ҳамеша ба пеш ҳаракат намоянд. Андуҳгин нашавед, мушкilotи пайдошуда худ ба худ рафъ мегардад, ташвишатон зиёд намегардад. Охири ҳафта хабари хуш мешунавед.

Ҷум
20.02 - 20.03

Дар ин ҳафта ҷунон серташвиш мешавад, ки нақшаҳои зиёдотон ҳал ношуда мемонанд. Зимни робита бо нафарони калонсоли оила нофаҳмӣ эҳтимол дорад, ба муноқиша роҳ надихед. Аз баҳсу мунозираи низ дурӣ ҷӯед.

ИЛМИ ЭҲТИРОМ ВА ХУШГУФТОРӢ

Дар сӯги профессор Мушаррафа Ҷӯраева

Ҳар субҳ вақте аз хоб бедор мешавам телефонамро ба даст мегирам, қабл аз он ки ворида шабақаҳои иҷтимоӣ шавам ба худ мегӯям: “Худоё хабари баде набошад...”, зеро вақтҳои охир шумхабарҳо хастаамон карда. Бо вучуди он ки журналист ҳастам ва хабар барои ман новобаста аз ҳубу бад буданаш хабар аст, вале даргузашти инсонҳои нек ба одам бетаъсир буда наметавонад. Субҳи 19 октябр ҳам саҳифаи Фейсбукро боз кардаму хабари даргузашти устоди факултаи журналистика, доктори илмҳои филология, профессор ва аз ҳама муҳим инсонии меҳрубону хушгуфтор Мушаррафа Ҷӯраева андуҳгинам кард...

Баҳриддин Камолитдинов ҳимоя кард. Унвони рисола ҷолиб аст: «Восита ва тарзҳои забони ифодаи маъноӣ эҳтиром ва хушмуомилағ дар забони тоҷикии асри XVI (дар асоси “Бадоеъ-ул-вақоеъ”-и Зайниддин Восифӣ)». Ин рисола баъдан дар шакли монография таҳти унвони «Воситаҳои ифодаи эҳтиром ва ғурутани дар забони тоҷикии асри XVI», ки соли 2004 ба та-

қарор додааст. Рисолаи доктории ӯ, ки соли 2017 дифоъ шуд, «Таҳлили коммуникатив-прагматикии формулаҳои устувори муошират дар воситаҳои ахбори оммаи Тоҷикистон (солҳои 2010–2016)» ном дошт. Дар забоншиносӣ «прагматика» танҳо маъноӣ луғавии калимаро намеомӯзад. Он мепурсад: кӣ мегӯяд, ба кӣ мегӯяд, дар кадом вазъ мегӯяд, бо кадом мақсад мегӯяд ва сухани ӯ ба шунаванда чӣ таъсир мекунад? Барои журналистика ин масъалаҳо бисёр муҳим ҳастанд. Рисолаи доктории муаллима маҳз ҳамин масъалаҳоро фаро мегирад. Таҳқиқоти эшон хусусияти амалӣ дорад, зеро барои журналист донишгари он ки чӣ гуна муроҷиат кунад, савол диҳад, андешаи мусоҳиба эҳтиром намояд, матнро дуруст таҳрир кунад ва ҷаҳонбинии аудиторияро ба назар гирад... масоили муҳим ҳастанд.

ОСОРИ БОҶИМОНДА

Аз доктори илми филология, профессор Мушаррафа Ҷӯраева китобҳои зерин ба ёдгор монданд: «Воситаҳои ифодаи эҳтиром ва ғурутани дар забони тоҷикии асри XVI» (Душанбе, 2004), «Теоретические основы лингвистического анализа речевого этикета и некоторых аспектов журналистского общения» (Душанбе, 2017), «Коммуникативно-прагматический анализ устойчивых формул общения в СМИ Таджикистана» (Душанбе, 2017), «Таджикский речевой этикет: лингвистический и методический аспекты (на материале текстов таджикских СМИ)» (Душанбе, 2023, 310 сах.), «Таҳрири адабии медиаматнҳо: назария ва амалия» (Душанбе, 2023, 78 сах.), «Одоби муҳоварати тоҷикӣ. Хрестоматияи муҳтасари одоби муошират» (Душанбе, 2023, 72 сах.). Ҳамчунин, муаллима муаллифи мақолаҳои зиёди илмӣ ҳастанд, ки солиёни зиёд ба рушди забоншиносии тоҷик хизмат хоҳанд кард.

Вале муҳимтарин асари муаллима, ки дар ёди шоғирдон абадӣ хоҳад монд, муҳаббати модарона аст, ки онро чизе иваз карда наметавонад.

Ёдаш ба хайр!

О. Нозир

миллии Тоҷикистонро хатм кардааст.

АЗ ОМУЌЗОРИ МАКТАБ ТО ПРОФЕССОР

Фаъолияти Мушаррафа Ҷӯраева аз мактаб оғоз шуд. Солҳои 1987–1993 дар мактабҳои №15 ва №55-и Душанбе аз забон ва адабиёти тоҷик дарс гуфт. Сипас ба Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба кор гузашт. Дар вазифаи ассистент кор кард, давраи аспирантураро гузашт, дар кафедраи услубшиносӣ ва таҳрири адабӣ фаъолият кард. Як муддат аз Донишгоҳ рафт.

Солҳои 2000–2003 ба хайси ёвари калони сардори Раёсати рабобити байналмилалӣ Вазорати mudofiaи Тоҷикистон, солҳои 2003–2007 дар Донишқадаи иқтисод фаъолият кард ва аз соли 2007 дубора ба факултети журналистикаи ДМТ баргашт кард. Солҳои 2013–2015 докторант ва баъдан дотсенту профессор ва мудири кафедраи услубшиносӣ ва таҳрири адабӣ буд. Аз фанҳои забони адабии муосири тоҷикӣ, услубшиносии ВАО, одоби муошират дар ВАО, медиалингвистика ва медиариторика дарс мегуфт.

Муаллима Ҷӯраева яке аз бехтарин омӯзгорон буд. Хушзабон, ширинсухан, меҳрубон... Бонуи воқеан, донишманд буд. Ҳамин аст, ки шоғирдон эшонро дӯст медоштанд.

ЭҲТИРОМ ВА ХУШГУФТОРӢ

Соли 1998 Мушаррафа Ҷӯраева рисолаи номзадӣ худро зери роҳбарии забоншиносии маъруф профессор

бӯ расид.

Мавзӯи мазкур ба назари банд аз ду ҷиҳат бисёр ҷолиб аст:

1. Эҳтиром ва хушмуомилағ аз як тараф паёми забони форсии тоҷикӣ бошад, аз ҷониби дигар бахши муҳиме аз фарҳанги миллии мост. Дар таҳқиқоти муаллима Ҷӯраева дар мавриди - инсон бо забон чӣ гуна эҳтиром мекунад, фосилаи иҷтимоиро чӣ гуна нигоҳ медорад, муносибати худро ба ҳамсухбат чӣ гуна нишон медиҳад ва хушмуомилағ дар сохтори нутқ чӣ гуна ифода меёбад фикру мулоҳизаҳои ҷолиб баён шудааст.

2. Эҳтиром ва хушгуфторӣ мароми зиндагии устоди азиз Мушаррафа Ҷӯраева буд. Эшон инсоне буданд, ки ба ҳурду калон эҳтиром мегузоштанд, ҳатто бо шоғирдонашон шумо гӯён муроҷиат мекарданд. Дар кӯчаву хиёбон агар шоғирдашонро бинанд, сари чамбараки мошин ҳам бошанд, пиёда мешуданд, шоғирдро модарвор оғӯш мекарданд ва аз ҳолу аҳволаш пурсон мешуданд. Муаллима бисёр хушгуфтору ширинзабон буданд. Кас аз суҳабаташон сер намешуд. Бинобар ин, илми эҳтиром ва хушгуфторӣ фақат самти таҳқиқи устоди азиз Мушаррафа Ҷӯраева набуд, балки ҳудашон аз ин маслак буданд.

ПАЙВАНДИ МЕДИА БО ЛИНГВИСТИКА

Масъалаи забони ВАО яке аз масъалаҳои мураккаб ва душвори ҳам илми забоншиносии ва ҳам журналистика аст. Мушаррафа Ҷӯраева дар марҳилаи докторӣ масъалаи забони ВАО-ро мавриди паҷӯшиш

МАВЛУДНОМА

22 ОКТАБР

Амриддин Аминов (1966), 60-солагии зодрузи ҳайкалтарош.

Абдуллоҷон Бобоҷонов (1926), 100-солагии зодрузи арбоби ҷамъиятӣ, Корманди шоистаи маданияти Тоҷикистон.

Ирина Филипповская (1926), 100-солагии зодрузи забоншинос.

23 ОКТАБР

Руқия Қурбонова (1956), 70-солагии зодрузи арбобзани давлатӣ.

Юрий Нестеров (1936), 90-солагии зодрузи доктори илми техникӣ.

24 ОКТАБР

Людмила Ашмарина (1951), 75-солагии зодрузи забоншинос.

Ҳусайн Баҳодуров (1946), 80-солагии зодрузи журналист.

Назрӣ Ёров (1941), 85-солагии зодрузи доктори илми тиб, профессор.

Муҳиддин Исоҳонов (1921–1966), 105-солагии зодрузи актёри театр, Ҳунарпешаи шоистаи Тоҷикистон.

25 ОКТАБР

Султонмурод Исломов (1951–2013), 75-солагии зодрузи доктори илми иқтисод, профессор.

Бердӣ Минғбоев (1941), 85-солагии зодрузи актёри театру кино, Ҳунарпешаи халқии Тоҷикистон.

26 ОКТАБР

Виктор Ковалев (1926), 100-солагии зодрузи доктори илми иқтисод.

Маргарита Маслюкова (1941), 85-солагии зодрузи адабиётшинос.

Ҳалим Соҳибов (1926–1999), 100-солагии зодрузи олими соҳаи иқтисод.

Галина Степанова (1911–2006), 115-солагии зодрузи актрисаи театр, Ҳунарпешаи шоистаи Тоҷикистон.

27 ОКТАБР

Андрей Прокопчук (1896–1975), 130-солагии зодрузи доктори илми тиб, профессор.

Николай Раҳматов (1946), 80-солагии зодрузи олими соҳаи тиб.

28 ОКТАБР

Ҳотам Салимов (1966), 60-солагии зодрузи актёри театр.

Абӯҳомид Ғазолӣ – Рӯзи гиромидошти хотираи мутафаккири форс-тоҷик.

Аз идора

Шахсиятҳои таърихӣ, олимони варзида, ходимони давлативу ҷамъиятӣ мавлуд доранд?

ПЕШОПЕШ МОРО
ОГОҲ КҲНЕД!

Тел: 221-00-84

ТЕЛЕФОНИ ШУЪБАИ ЭЪЛОН:

(+992) 93 111 08 87

ЭЪЛОН

➡ Пианинои нави олмонӣ (Zimmermann и Petrof)-ро мефурӯшам. Тел.: 915-99-33-30

ХИЗМАТРАСОНИҲОИ
ГУНОГУН

➡ Таъмири яхдон бо кафолат. Тел.: 919-03-07-78, 934-65-89-54

ИҶОРА МЕДИҲАМ

➡ 3-хучрагӣ бо соҳибхона, Театри чавонон (барои ду нафар донишҷӯ 500 сомонӣ, барои як коргар 1000 сомонӣ). Тел.: 938-984-238

НИЁЗ ДОРЕМ

➡ Ба маҳсгарзанони дорои сертификат ниёз дорем. Тел.: 55-260-94-94

➡ Меҳмонхона ба маъмурият, ресепшнист, бармен, ошпаз, сарошпаз ниёз дорад. Тел.: 917-65-36-53

ЭЪТИБОР
НАДОРАД

➡ Шаҳодатнома ва иқтисоди соҳибкори инфиродӣ ба номи Ёрматов Алишер Хусейнов, №0421473, РМА: 037984515, санаи судур 12.02.2020, Нозироти андоз дар ноҳияи И. Сомонӣ, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Шиносномаи шахрвандӣ, А02890885, ба номи Эрматов Фирӯз Аминович, ки санаи 28.12.2019 аз ҷониби ШВҚД-1 н. Сино дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Аттестати синфи 11, Т-АТУ №1057864, ба номи Икромӣ Мудасир Олимхон, ки соли 2022 аз ҷониби МТМУ №73-и н. Рӯдакӣ дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Шиносномаи техникий-инвентарӣ, №02/1223, ба номи Хайдаров Абдурахим, бо суроғи ш. Душанбе, н. И. Сомонӣ, к. Ҳамзаалиев 17, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Шартнома оид ба сохтани манзили истиқоматӣ дар кӯчаи Н. Ганҷавӣ, ш. Душанбе бо дастгирии фармоишдиҳанда харидор ва тартибу тарзи маблағгузори х/ф он аз 12.12.2020, байни ЧДММ "Фароруд Гуруҳ" ва Баротов Ҷамшед Холназарович, ш. Душанбе, н. Сино, к. Н. Ганҷавӣ, ошӯнаи 12, хучраи 1202 (2-хучрагӣ), 62 м.м., аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Шиносномаи техникий, Дафтари ҳавлӣ ва Шартномаи хариду фурӯши квартира таҳти феҳристи №1Ш-1311, аз 03.12.2013, ба номи Каноатов Бадриддин Шамсиддинович, бо суроғи ш. Душанбе, н. И. Сомонӣ, хиёбони Рӯдакӣ, хонаи 106, квартираи 31 аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Аттестати синфи 9, Т-ШТУ №0222941, ба номи Сатторова Шукрона Файзалиевна, ки соли 2015 аз ҷониби гимназияи №19-и ш. Душанбе (собиқ МТМУ №19-и н. Сино) дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Шиносномаи техникий ва дигар ҳуҷҷатҳои ҳуқуқмауайянкунанда ба номи Исаева Наталия Музафаровна, бо суроғи ш. Душанбе, н. Фирдавсӣ, к. С. Шерозӣ 20/5, кв. 24, аз 17.02.2025, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шаванд.

➡ Диплом ба номи Азизбеков Миралибек Дилдорбекович, ки соли 1983 аз ҷониби Донишгоҳи тарбияи ҷисмонии ба номи С. Раҳимов дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Шиносномаи техникий хонаи истиқоматӣ ва Шартномаи хариду фурӯши қисми бинои хона ва талаботҳои истеҳсоли таҳти феҳрасти рақами 9Ш-131 аз санаи 03.02.2015, аз тарафи Идораи нотариалии давлатии ноҳияи Сино ш. Душанбе бо суроғи шаҳри Душанбе, 1-ум гузаргоҳи кӯчаи Н. Ганҷавӣ, литери 41.1/х, хонаи рақами 26/4, ки ба номи Холиқзода Меҳрангез тааллуқ дорад, бинобар сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шаванд.

➡ Шартнома оид ба сохтмони манзили истиқоматӣ ва хариду фурӯши манзили духучрагӣ бо масоҳати 62 метри мураббаъ, воқеъ дар ошӯнаи 12-уми бинои кӯчаи Низомии Ганҷавӣ, хучраи 1202 (2-хучрагӣ), ки байни ЧДММ «Фароруд Гуруҳ» ва Ҷамшед Баротов баста шудааст, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Аттестати синфи 11, №0656031, ба номи Раҳимов Сафарали Ҷумахонович, ки соли 2013 аз ҷониби МТМУ №11-и н. И. Сомонӣ дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Шаҳодатномаи хоҷагии деҳқонии Ҷуянҷи ба номи Раҷабов Иноятулло, РЯМ: 0730125138, РМА: 076129628, бинобар сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Шиносномаи техникий ба номи Ҳукматов Равшан Авазович, бо суроғи ш. Душанбе, н. Сино, к. А. Навой, дом 11/1, х. 5, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Шиносномаи техникий, Дафтари ҳавлӣ ва Шартномаи хариду фурӯши квартира таҳти феҳристи №1Ш-1311, аз 03.12.2013, ба номи Каноатов Бадриддин Шамсиддинович, бо суроғи ш. Душанбе, н. И. Сомонӣ, хиёбони Рӯдакӣ, хонаи 106, квартираи 31 аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Аттестати синфи 9, Т-ШТУ №0222941, ба номи Сатторова Шукрона Файзалиевна, ки соли 2015 аз ҷониби гимназияи №19-и ш. Душанбе (собиқ МТМУ №19-и н. Сино) дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Шиносномаи техникий ва дигар ҳуҷҷатҳои ҳуқуқмауайянкунанда ба номи Исаева Наталия Музафаровна, бо суроғи ш. Душанбе, н. Фирдавсӣ, к. С. Шерозӣ 20/5, кв. 24, аз 17.02.2025, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шаванд.

➡ Шиносномаи хориҷии шахрванди Россия, 55 0619923, ба номи Зарипова Шахноза Фахриддиновна, ки санаи 30.09.2021 аз ҷониби ВКХ Россия, 99201, дода шудааст, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ Шартнома оид ба сохтмони манзили истиқоматӣ ва хариду фурӯши манзили духучрагӣ бо масоҳати 62 метри мураббаъ, воқеъ дар ошӯнаи 12-уми бинои кӯчаи Низомии Ганҷавӣ, хучраи 1202 (2-хучрагӣ), ки байни ЧДММ «Фароруд Гуруҳ» ва Ҷамшед Баротов баста шудааст, аз сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

➡ В а с и я т н о м а таҳти феҳрасти рақами 2Г-4268 аз санаи 28.09.2015, ки аз тарафи Идораи нотариалии давлатии шаҳри Ваҳдат ба номи Ҷобиров Али Суҳробович тасдиқ гардидааст, бо сабаби гум шуданаш беэътибор дониста шавад.

БАРҲАМ МЕХҶҮРАД

➡ ЧДММ «Шамси Ниссо», №0292983, РЯМ: 0110037089, РМА: 010114273, барҳам меҳӯрад. Ҷамаи арзу шикоятҳо дар давоми 2 моҳ қабул карда мешаванд.

➡ ЧДММ «Ваҳдат Текстайл», №0281550, РЯМ: 0110025328, РМА: 010101455, барҳам меҳӯрад. Ҷамаи арзу шикоятҳо дар давоми 2 моҳ қабул карда мешаванд.

➡ ЧДММ "Исмоил Фарм", №0265993, РЯМ: 0410030968, РМА: 040052272, барҳам меҳӯрад. Ҷамаи арзу шикоятҳо дар давоми 2 моҳ қабул карда мешаванд.

МЕХАРАМ

➡ Фавран меҳарам! Ҷевони либос, мизу курсӣ, гарнитурӣ ошхонаву хонаи хоб, яхдон, кондиционерҳо. Тел.: 909-99-17-40, 985-15-31-19, 985-71-28-99, 008-33-32-94

➡ Фавран меҳарам! Ҷевони либос, мизу курсӣ, гарнитурӣ хоб ва ошхона, яхдон, кондиционерҳо. Тел.: 909-99-17-40, 985-15-31-19, 985-71-28-99, 008-33-32-94

➡ Зарфҳо, парда, курпа, курпача, қолин, палос, одеяла, китобҳо, телевизорҳои замонавӣ, расмвораҳо, фляг ва зарфҳои сирдор. Тел.: 903-30-83-07, 987-60-50-47, 979-14-66-22, 07-814-56-65

➡ Зарфҳо, қолинҳо, флягҳо, асбобу анҷомӣ шуравӣ, танга ва ғайраҳо. Тел.: 903-00-91-40, 985-49-40-29, 919-77-47-43

➡ Зарфҳо, деғҳо, баллонҳои газӣ, асбобу анҷом, оҳанпора, қоғазпора, танга, нишон, ҳайкалча, мошинаи ҷомашӯй, мошинаи дарздӯзӣ, қолин, кондиционерҳо, курпача ва пахта. Тел.: 919-29-00-07, 003-777-001, 300-03-19-33

➡ Зарфҳо, деғҳо, баллонҳои газӣ, асбобу анҷом, оҳанпора, қоғазпора, тангаҳо, нишон, ҳайкалчаҳо, мошинаи ҷомашӯй, мошинаи дарздӯзӣ, қолин, кондиционерҳо, курпача ва пахта. Тел.: 919-29-00-07, 003-777-001

➡ Флягҳо, курпача, қолин, нишон, медал, асбобу анҷом, зарфҳо, деғҳо, оташдони ҷўяний, танга, мошинаи дарздӯзӣ, баллонҳои газӣ, таҷхизоти шўравӣ, ҳайкалчаҳо, оҳанпора, қоғазпора. Тел.: 988-33-73-61, 905-98-77-88

ГУЛИ МИЛЛӢ

(Аввалаш дар саҳ. 3)

Дар ҳамаи моддаи ранги миллӣ, ҳайвони миллӣ ва парандаи миллӣ низ муайян шудаанд.

Дар Бангладеш низ гули «шапла» - як навъи нилуфари обӣ макоми конститусионӣ дорад. Ҷолиб он аст, ки ҳуди нишони давлатии Бангладеш дар атрофи ҳамаи гули миллӣ сохта шудааст.

Малайзия низ ин таҷрибаро дорад. Гули гибискус 28-уми июли соли 1960 аз ҷониби Сарвазири онвақта Тунку Абдулрахмон гули миллӣ эълон шудааст. Пеш аз интиҳоби он ҳафт навъи гул пешниҳод шуда, ҳатто назарсанҷӣ анҷом ёфтааст. Дар интиҳоби ниҳой омилҳои чун шинохташаванда будани гул, рангу шакли ҷолиб, пахншавии васеъ дар кишвар ва надоштани макоми гули миллии давлати дигар ба назар гирифта шудаанд.

Дар Сингапур орхидеяи машҳури Vanda Miss Joaquim соли 1981 аз миёни тақрибан 40 номзад интиҳоб шуд. Сабаби интиҳоб танҳо зебӣ набуд, балки тобоварӣ, шукуфтани пайваста ва мутобикшавии он ба иқлим ҳамаҷун ифодаи «рӯҳи Сингапур» ба назар гирифта шудааст.

Дар Кореяи Ҷанубӣ «мугунгхва» - Rose of Sharon гули миллӣ аст. Вазорати корҳои дохилӣ ва амниятӣ Корея меғӯяд, ин гул ҳанӯз аз замони қадим дар фарҳанги кишвар мавқеи хос дошта, пас аз истиқлол ба таври табиӣ ҳамаҷун рамзи миллӣ пазируфта шуд. Имрӯз тасвири он дар нишони Президент, нишони вакилон ва рамзҳои баъзе ниҳодҳои давлатӣ дида

мешавад.

Дар Бутан гули кабудӣ кўхӣ (Blue Poppy) гули миллӣ аст.

Шри-Ланка низ нилуфари кабудӣ обиро ҳамаҷун гули миллӣ муаррифӣ мекунад. Ин маълумот дар маҷмӯи расмӣ дипломатии кишвар дар катори дарахт, паранда ва дигар рамзҳои миллӣ оварда шудааст.

Пас, таҷрибаи Тоҷикистон истисно нест. Баръакс, давлатҳо аз гулҳои миллӣ барои чанд ҳадаф истифода мекунад: таҳкими ҳувияти миллӣ, муаррифӣи табиати кишвар, дипломатияи фарҳангӣ, сайёҳӣ, тарбияи экологӣ ва эҷоди рамзҳои шинохташаванда дар арсаи байналмилалӣ.

Ҳусусияти Тоҷикистон дар он аст, ки якбора ду гул - Лола ва Сиёҳгӯш макоми миллӣ гирифтаанд. Ин интиҳоб метавонад ба гуногунии табиӣ ва мероси фарҳангии кишвар ишора кунад. Агар минбаъд ин рамзҳо на танҳо дар санад, балки дар намоишгоҳҳо, боғҳо, ҷорабиниҳои байналмилалӣ, маҳсулоти сайёҳӣ, тарроҳии шаҳрӣ ва барномаҳои фарҳангӣ истифода шаванд, метавонанд ба яке аз нишонаҳои шинохташавандаи Тоҷикистон табдил ёбанд.

ҶОМИ ТОҶИКИСТОН

«ХУЧАНД» БОРИ ШАШУМ БАРАНДА ШУД

Дастиа футболи «Хучанд» таҳти роҳбарии мутахассиси сербиягӣ Милан Миланович дар бозии ниҳони Ҷоми Тоҷикистон-2026 бар тими «Сардор»-и шаҳри Турсунзода пирӯз шуд.

Воҳурӣ рӯзи 18-уми октябр дар Варзишгоҳи марказии шаҳри Истаравшан баргузор шуд ва бо ҳисоби 2:1 ба охир расид ва «Хучанд» бори шашум дар таърихи худ соҳиби ин ҷом шуд. Ҳамлагари дастаи «Хучанд» Чаҳонгир

Эргашев бехтарин бозигари
бозии ниҳони Ҷоми Тоҷи-
кистон-2026 эътироф шуд.
Қаблан «Хучанд» солҳои
1997/1998, инчунин солҳои
2002, 2008, 2017 ва 2021 ба-
рандаи Ҷоми Тоҷикистон
шуда буд.

Барои пирӯзӣ дар Чоми Тоҷикистон-2026 даст ба чоизаи пулӣ дар ҳаҷми 200 ҳазор сомонӣ кадрдонӣ гардида, роҳхати марҳилаи гурӯҳии Лигаи даъвати КФО-2027/2028- ро низ ба даст овард.

ЧУДО

ҒОЛИБОНИ ҶОМИ ПРЕЗИДАНТИ ТОҶИКИСТОН МАЪЛУМ ШУДАНД

Рӯзҳои 17 ва 18-уми октябр дар Маҷмааи варзишии шаҳри Кӯлоб Мусобиқаи ҷумҳуриявӣ ҷудо барои дарёфти Ҷоми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон баргузор шуд.

Дар рӯзи якуми мусобика
чудокорон дар вазнҳои то
60, 66 ва 73 килограмм қувва
озмуданд. Дар фарҷоми сабқатҳои рӯзи якум ғолибону
ҷоизадорон бо ҷоизаҳо ва мукофотҳои пулӣ қадрдонӣ шуданд. Паҳлавонони шинохта
Меҳрзод Суфиев дар вазни то

60 кг, Искандар Махмдхоча-
зода дар вазни то 66 кг ва Ма-
сӯди Аҳмадзод дар вазни то 73

кг хунари арзанда нишон дода,
бар ҳамаи ҳарифонашон ғолиб
омаданду нишонҳои тило ва

инчунин ҳар кадоме 70 ҳазор
сомони ро сазовор шуданд.

Дар рӯзи дуум пахлавони шинохта Абубакр Бокиев дар вазни то 81 кг, Музаммир Каримзода дар вазни то 90 кг, Сомони Кишваров дар вазни то 100 кг ва Парвиз Абдурахмонов дар вазни +100 кг сазовори нишонҳои тилои мусобика шуда, инчунин ҳар кадоме соҳиби 70 ҳазор сомонӣ гардиданд.

Хамчунин чоизадорони
нишонҳои нукра ва биринҷӣ
мутаносибан соҳиби 50 ҳазор
ва 30 ҳазор сомонӣ гардиданд.

ЛИГАИ ДАЪВАТ

ЯК ПИРЇЗІ ВА ЯК БОХТИ «ИСТИКЛОЛ»-У «РЕГАР-ТАДАЗ»

Дастаҳои футболи Тоҷикистон «Истиқлол»-и Душанбе ва «Регар-ТадАЗ»-и Турсунзода дар Лигаи даъвати Конфедератсияи футболи Осиё ширкат доранд.

Дастиаи «Истиклол» дар як гурӯҳ бо дастаҳои «Начмех» (Лубнон), «Ал-Арабий» (Кувайт) ва «Ҳомс Ал-Фидоа»-и Сурия дар Ҳисор қувва месаҷад. Дар бозии якум шоғирдони Левченко аз дасти лубноний бо ҳисоби 0:1 ши-

каст хӯрданд. Дар бозии дуом «Истиклол» дастаи «Ал-Ара-

бӣ»-ро бо ҳисоби 2:0 мағлуб кард. Голҳоро Рустам Соиров

ва Алишер Шукуров заданд.

Дастаи «Регар-ТадАЗ»-и Турсунзода дар як гурӯҳ бо дастаҳои «Гоа» (Ҳинустон), «Ал-Қадисия» (Кувайт) ва «Фортис» (Бангладеш) аст. Ин даста дар нахустин бозии худ дар марҳилаи гурӯҳӣ бар тими «Гоа»-и Ҳиндустон бо ҳисоби 2:1 пирӯз шуд. Дар даври дуюм турсунзодагиро бо ҳисоби 0:1 аз «Ал-Қадисия» шикаст хӯрданд.

Хамаи бозихои ин гурӯҳ дар
Кувайт баргузор мешаванд.

ФУТЗАЛ

ДУ БОЗИИ ДҶУСТОНАИ ТОҶИКИСТОНУ РУСИЯ ДАР ДУШАНБЕ

Дастаҳои мунтахаби футзали Тоҷикистон ва Русия дар Душанбе ду бозии санҷишии дӯстона баргузор карданд, ки дар ҳарду вохӯрӣ меҳмонон ғолиб шуданд.

19-уми октябр дар маҷмааи варзишии «Кохи Олимп»-и шаҳри Душанбе бозии аввали дӯстона байни дастаҳои мунтахаби футзали Тоҷикистон ва Русия баргузор шуд. Воҳӯрӣ бо ҳисоби 11:2 ба суди дастаи мунтахаби Русия анҷом ёфт. Аз ҳайати дастаи мунтахаби

Тоҷикистон Самандар Ризов ва Муҳаммад Раҷабовва аз ҳайати Русия Артём Антошкин (хет-трик), Азиз Муждаков (дубл), Андрей Понкратов (дубл), Антон Соколов, Михаил Москалев, Александр Пирогов ва Владислав Мусин-Пушкин гол заданд.

Бозии дуоим 20-уми октябр баргузор шуд ва боз ҳам бар нафъи меҳмонон ба анҷом расид. Ин навбат дастаи Русия бо 7 гол иктифо кард, аммо соҳибони майдон боз ҳам 2 гол заданд.

 РЕЗАУХБОР

Рӯзи 14-уми октябр президенти Федератсияи футболи Тоҷикистон Рустам Эмомали дар дехаи Даштаки чамоати Қалъаиҳуми ноҳияи Дарвоз як академияи футболиро барои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон (ВМКБ) ифтитоҳ кард. Бинои дуошёнаи академия дар майдони 7,8 ҳазор метри мураббаъ сохта шудааст. Майдони футбол барои тамоши 2000 кас пешбинӣ шудааст.

Сарвар Ҳамидов дар мусобиқаи Professional Fighters League (PFL) дар Иёлотӣ Мутаҳида ба пирӯзӣ даст ёфт. Дар мусобиқаи PFL, ки дар Чикаго баргузӯр шуд, намоёндаи Тоҷикистон дар раунди аввал рақиби бразилӣ Рафаэл до Насименторо нокаут кард. Бо ин ғалаба, омили касбии ӯ ба 18 пирӯзӣ ва як шикаст расид. Ин набард рузи 17 октябр дар маҷмааи «Wintrust Arena»-и шаҳри Чикаго баргузӯр шуд.

* * *

Аз 31-уми октябр то 13-уми ноябр дарр шаҳри Дакари Сенегал Бозихон олимпии наврасон баргузор мешавад. Тоҷикистонро дар ин мусобика шаш варзишгар, шиноварон Некрӯз Шокиров ва Собияхон Ғозиева, муштзан Аҳмадшоҳ Ҳошимов, чудокор Асмар Шариф, варзишгарони соҳаи варзиши сабук Ганчина Раҳимова ва Бунёдбек Худойкулов намоёндагӣ мекунанд.

Чадвали бозирои мавсими 52-юми мусобакаи байналмилалӣ «King's Cup» расман эълон шуд. Дар бозии даври нимниҳой, ки 14-уми ноябр баргузор мешавад, дастаи мунтахаби футболи Тоҷикистон бо тими миллии Уммон бозӣ мекунад. Дар ҷуфтӣ Тайланд ва Бруней бо ҳам бозӣ хоҳанд кард. Бозии ниҳой рӯзи 17-уми ноябр ба нақша гирифта шудааст.

ИСБОТИ ХУБӢ

- Ҳазор бор ба шавҳарам гуфтам, ки ман зани хуб ҳастам. Ба сараш дод задам, чангҷол ҳам кардам, дашномаш додам ва ҳатто зарбу латаш кардам... Вале ӯ ҳеҷ не ки ба хубии ман бовар кунад.

ВОХӢРӢ

Духтур ба мариз:
- Хабарҳои хуш! Шумо боз метавонед ҳамсари худро бубинед.
Мариз:
- Охир вай 5 сол пеш мурда буд.
Доктор:
- Ман медонам...

ТАРЗИ ГУФТОР

Беморхона. Ҳамшираи шафкат ба духтур:
- Духтур! Бемори палатаи ҳафтум аҳволаш дақиқа ба дақиқа бад шуда истодааст.
Духтур бо ғазаб ба ҳамшира гуфт:
- Чанд бор гуфтам, ки чунин ноумедона ҳарф назанед.
Бояд чунин гуфт: “Бемор аз палатаи ҳафтум фикр мекунад, ки аҳволаш бад шуда истодааст”.
Ва ба сӯйи бемор нарафт.
Рӯзи дигар ҳамшира бо овози оромона ба духтур мегӯяд:
- Духтур! Бемор аз палатаи ҳафтум фикр мекунад, ки ӯ мурдааст...

ХОБ

Зани тундхӯе ними шаб дар хоб дасту по мезад ва фиғон мекард. Шавҳараш ӯро аз хоб бедор карда, сабаб пурсид.
Зан гуфт:
- Хоби баде дидам, гӯё ман мурдааму мардум дар тардуди гӯру кафани ман шудаанд.
Шавҳар гуфт:
- Аҷаб аҳмакам ман, ки туро бедор кардам.

БИНОИ ИСЛОМ

Кӯхистони Тоҷикистон. Сад сол пеш. Муфти ба деҳае меояд ва аз марди кӯхистонӣ мепурсад:
- Бигӯ, ки бинои Ислом бар чанд навъ аст?
Марди кӯхистонӣ:
- Бар даҳ навъ.
Муфти:
- Аблах, хато кардӣ!
Ва ба навкаронаш амр мекунад, ки ӯро бо камчин зананд. Бегоҳӣ мард ба хона нолишкунон меояд. Занаш аз ӯ сабаб мепурсад. Мард мегӯяд, ки ба саволи муфти оид ба бинои Ислом даҳ гуфта ҷавоб гуфтам. “Хато ҷавоб додӣ” гуфта, маро заданд.
Зан:
- Мемурдӣ, ки бигӯӣ бинои Ислом бар панҷ навъ аст.
Мард:
- Э зани аблах! Даҳи маро қабул накарду панчи туро қабул мекунад?

Шеравган ҲАКИМОВ

МАҶБУР

Аз марде пурсиданд:
- Фарқи марди мучаррад аз зандор дар чист?
Мард гуфт:
- Мучаррад ҳама корҳои хонаро худаш мекунад.
Боз пурсиданд:
- Зандор чӣ?
Мард гуфт:
- Зандорро занаш маҷбур мекунад, ки кор кунад.

САРИ ЛУЧ

Зан ба шавҳараш:
- Мардак, дар ин барфу борону шамол барои чӣ сари луб-луч дар кӯча мегардӣ? Саратро хунук мезанад охир, чаро тел-пак напушидӣ?
Шавҳар:
- Кампир, доду фарёд нақун, саре, ки дар 80 рафта, олим нашуд, академик нашуд, профессор нашуд, шоир нашуд, агроном нашуд, мон, ки сар-мояш занад!

ЧӢ ХӢРАМ?

Навресе бори аввал хост, ки рӯза бигирад. То фаро расидани шом вақти кам монда буд,

вале ӯ дигар токат карда на-тавонист. Бо ҳар баҳона рӯза-ашро хӯрдан мехосту ба торҳои асаби падараш нохун мезад.
- Дада, шоколад ҳӯрам, рӯ-заам мешиканад?
- Бале...
- Оби газнок нӯшам чӣ?
- Мешиканад...
- Чӣ ҳӯрам, ки рӯзаам наши-канад?
Падар бо қаҳр:
- Калтак!

ҲАЙРАТИ КӢДАК

Модар тифлакашро ором мекунонад. Духтарчаи панҷ-солааш дар ин асно аз модар мепурсад:
- Оча, барои чӣ ӯ гиря ме-кунад?
Модар мегӯяд:
- Намедонам, шояд ягон чо-яш дард мекунад.
Духтарак ба хайрат омада:
- Кучояш дард мекунад?
Охир, ҳама чояш напа нав аст ку!

РАШК

Марди бадрашке ҳамеша за-нашро рашки беҳуда мекард. Рӯзе зану шавҳар чанҷол кар-

данду зан гуфт:
- Дар дилам ҳазор умед ба шумо ба шавҳар баромадаму...
Зан суханаширо тамои на-карда, шавҳар дарҳол:
- Умед кист?

СУРУДХОНӢ

Писарчаи хурдсоле ҳамроҳи модараш дар боғ сайругашт доштанд. Ногаҳон писарча бо овози баланд мегӯяд:
- Очачон, ман пешоб дорам.
Модараш ӯро ором карда, мегӯяд:
- Писарам, дар байни мар-дум ин хел нагӯ, айб аст. Суруд хондан меҳохам бигӯ, ман худ-дам мефаҳмам.
Рӯзи дигар, нисфи шаб пи-сарча падарашро аз хоб бедор карда, мегӯяд:
- Падарҷон, ман суруд хон-дан меҳохам.
- Бачачон, ҳама хобанд, ту ҳам хоб кун. Субҳ шавад, харду якҷоя меҳонем.
- Охир, ман ҳозир хондан меҳохам,- исрор мекунад пи-сарча.
- Хуб, паст-паст дар гӯши ман хондан гир, то дигаронро аз хоб бедор нақунӣ,- мегӯяд падар.

Таҳияи Н. РАҶАБОВА

Сканворд

